CHIP KİTAP

Bonus: Google için 30 ipucu!

PC'nizle yapabilecekleriniz sizi şaşırtacak

Nasıl Yapılır?

25 Farklı Proje

DVD'de

Video Eğitim 60 müthiş proje daha...

- USB bellekten çalışan Windows
- Cep telefonuyla dev fotoğraflar
- Gece görüşlü web cam
- Süper hızlı internet
- ve daha fazlası...

Nasıl yapılır?

Bu ayki CHIP kitabımızda, sizi şaşırtacak 25 farklı projenin nasıl yapılacağını ayrıntılı olarak anlatıyoruz. İşte bu ilginç projelerden bazıları: USB bellekten çalışan Windows, cep telefonuyla dev fotoğraflar çekme, gece görüşlü web kamerası… Ayrıca CHIP DVD'sinde video eğitim olarak ilginizi çekecek 60 müthiş proje daha bulacaksınız. Kitabımızın sonunda da ek olarak Google hakkında bilinmeyen 30 ipucuna yer verdik. Projelerimiz sayesinde hep yapmak isteyip de yapamadığınız işleri PC'nizin başında kolayca yapabilecek ve bilgisayarınızı, interneti, PC'nize bağlı cihazlarınızı ve dahili bileşenleri çok daha verimli ve hızlı bir şekilde kullanabileceksiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu
Yazı İşleri Müdürü
uyaman@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

CHIP

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki
Tasarım NOMA, www.nomatasarim.com

Baskı Doğan Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş Esenyurt / İstanbul Tel: 0 212 622 19 00

25 Harika Proje

Bir web kamerasının üzerinde oynayarak en karanlık ortamlarda bile görüntü kaydetme, USB bellekten Windows çalıştırma, kaybolan verileri kurtarma ve çok daha fazlası... **CHIP'IN HEDIYESİ OLAN BU „NASIL YAPILIR?" KITAPÇIĞINDA 25 FARKLI PROJE ONLARI KEŞFETMENİZİ BEKLİYOR.**

Atölye 1: Zifiri karanlıkta da görün

NELER GEREKİYOR?

Bir web kamerası, bir tornavida, bir bıçak ya da iğne, birkaç kızılötesi LED, havya, lehim, tel, bir AC/DC voltaj adaptörü ya da pil, genel amaçlı devre tahtası (isteğe bağlı).

Birçok dijital kamera, ister fotoğraf ister video amaçlı olsun, sadece yeterli ışık varken kayıt yapabilir. Yetersiz aydınlatma, görüntülerin kalitesini düşürür ve puslu bir hava verir. Peki, çok karanlık ya da hiç ışığın olmadığı ortamlarda çekim yapmak isterseniz ne yapacaksınız?

Kızılötesi (IR) ışık, nesneleri aydınlatarak en koyu karanlıkta bile fotoğraf ya da video çekmenize izin veriyor. Kızılötesi ışık, aslında dalgaboyu insan gözünün algılayabildiği normal ışıktan daha yüksek olan bir tür elektromanyetik radyasyon. Bu da şu anlama geliyor: Herhangi bir nesne, kızılötesi ışıkla aydınlatıldığında insan gözü bunu göremiyor, ancak bir dijital kamera bu görüntüleri bir güzel yakalayabiliyor. Zira dijital kameralarda görüntü yakalamak için kullanılan yongalar olan CCD ve CMOS algılayıcılar, kızılötesi ışığa karşı son derece duyarlı. Ancak burada bir engelle karşılaşıyoruz: Dijital kamera üreticileri lens ile algılayıcı arasına kızılötesi filtre yerleştiriyorlar. Bu filtreler kızılötesi ışınları süzüyor ve böylece, sadece insanoğlunun algılayabildiği ışık, algılayıcılara ulaşıyor. Bunun nedeni, kızılötesi ışığın görüntü kalitesini düşürmesi ve aşırı pozlanmış görüntülere yol açabilmesi.

İşte bu atölye çalışmasında, karanlıkta da çekim yapabilen kamera elde etmek için kızılötesi filtresini nasıl çekeceğinizi göreceksiniz. Aslında iş o kadar basit ki, tüm yapmanız gereken kızılötesi filtreyi söküp atmak. Web kameranızı güvenlik kamerasına dönüştürmek için kendi kızılötesi ışık kaynağınızı nasıl yapacağınızı da anlatıyoruz. Bu işin en güzel yanı, karanlıkta hiçbir şey görünmeyeceğinden, hiç kimse kameranın nerede olduğunu bile anlayamıyor. Denemesi size kalmış.

Web kamerasını hack'lemekle başlıyoruz

Kameranın USB kablosunu bilgisayarınızdan sökün ve tornavida ile vidaları yerinden çıkarın. Bunu her türden kamera için uygulayabilirsiniz. Kameranın kasasını açtıktan sonra dikkatlice dahili devre kartına ulaşın. Lens yuvasını, saat yönünün tersine çevirerek açın. Şimdi lens yuvasının arka tarafına dikkatlice baktığınızda, orada kırmızı renkli bir cam göreceksiniz: İşte kızılötesi ışık filtresi bu oluyor. Bu filtreyi özenle yerinden sökmeniz lazım. Bir bıçağın keskin tarafını ya da bir iğnenin ucunu kullanarak filtreyi yuvasından kaldırın. Ama eğer sonra yerine takmak istiyorsanız yuvaya da, filtreye de zarar gelmemesine dikkat edin. Filtreyi söktükten sonra lens yuvasını yerine takın ve kamerayı, tıpkı söktüğü-

Bir LED halkası oluşturup doğrudan lensin üzerine de monte edebilirsiniz. Bu halkayı devre tahtasından, plastikten ya da kartondan kendiniz de yapabilirsiniz. Kızılötesi LED'leri yerleştirip uygun şekilde arkalarından lehimleyin. Böylelikle, kızılötesi ışık açıkken nesneler net bir şekilde görünecek.

nüz gibi yeniden monte edin. Artık kamera çekime hazır.

Göze görünmeyen aydınlatma

Şimdi size bir kızılötesi LED dizisi yapmayı göstereceğiz. Kızılötesi LED'leri hemen her elektronikçiden ucuza temin edebilirsiniz. Hatta eliniz yatkınsa, artık kullanılmayan, bozuk uzaktan kumanda aygıtlarından da sökebilirsiniz. LED'lerin sayısı tamamen istediğiniz aydınlatma miktarına ve devreye vereceğiniz voltaja göre değişiyor. Her bir LED ortalama 1,2 Volt DC gerektiriyor (yeni satın aldıklarınızın voltaj ihtiyacını mutlaka öğrenin). O yüzden, devreye eğer 12 volt uygulayacaksanız en az 10 adet LED'iniz olmalı. Bir hesap yaptıktan sonra bu iş için kaç LED kullanacağınızı bulabilirsiniz. Bu iş bittikten sonra, LED'leri elektronikçilerde çok ucuza bulunan boş bir devre kartına bağlayın. Eğer elektronikten ve lehim işinden anlamıyorsanız, bir arkadaşınızdan yardım etmesini isteyebilir ya da lehimlemeyi bir elektronikçiye yaptırabilirsiniz. Tüm LED'leri seri olarak bağlayın ve güç adaptörüne ya da pile gidecek telleri de lehimleyin. Eğer isterseniz plastik bir halkanın ya da kartonun üzerinde kendi LED dizinizi de oluşturabilir ve kameranın lensinin etrafına dizebilirsiniz. Hatta belki odaların dört bir yanına ufak

BİR BAKIŞTA

Önce kamerayı dikkatle sökün.

Dikkatlice kasayı açın.

Kasayı açtıktan sonra lens yuvasının yerini bulun.

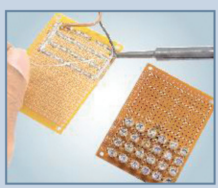
Lensi saat yönünün tersine çevirerek sökün.

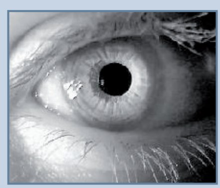
Sivri bir nesneyle kızılötesi filtreyi kaldırın.

Filtreyi söktükten sonra kamerayı tekrar toplayın.

Kendinize kızılötesi LED'lerle bir ışık kaynağı yapın

Zifiri karanlıkta kızılötesi fotoğraflar ya da videolar çekin.

gruplar halinde LED'ler serpiştirebilirsiniz. Orası yaratıcılığınıza kalmış. Eğer cep telefonunuzun kamerasını hack'leyecekseniz, gece çekimi için tek bir kızılötesi LED yeterli.

İşimiz artık bitti

Kamerayla işimiz bittiğine ve kızılötesi ışık dizimiz de hazır olduğuna göre, sıra karanlıkta test yapmaya geldi. Pencereleri kapatarak ya da akşam saatini bekleyerek karanlık bir ortam oluşturun. Herhangi bir web kamerası yazılımını başlatıp, LED'lere elektrik verin. Göreceğiniz gibi, web kameranız artık insan gözünün göremediği şeyleri algılayabiliyor. Kameranın yakaladığı kızılötesi görüntüler siyah beyaz olacak, o yüzden şaşırmayın. Eğer koca bir odayı aydınlatmak istiyorsanız daha kuvetli bir LED dizisi oluşturabilir ya da birden çok küçük LED dizisi kullanabilirsiniz.

Dikkat! Unutmayın ki kızılötesi ışığa sürekli maruz kalmak insna gözü için zararlıdır. O yüzden, çalıştırdıktan sonra kızılötesi ışıklara doğrudan bakmayın. Gözünüze hiçbir ışık çarpmasa da, karanlıkta gözbebekleriniz sonuna dek açık olduğundan kızılötesi ışık gözünüze zarar verebilir.

Ya şimdi ne yapacaksınız? Eğer kablosuz / WiFi bir kameranız varsa, geceleri güvenlik kamerası olarak kullanabilirsiniz. "WebcamXP" ya da "HandiAVI" gibi belirlenen aralıklarla çekim yapabilen ya da hareket sezebilen programlar işinize yarayacaktır. Kameranızı evin girişine, bahçeye, garaja, merdivenlere ya da gözetlemek istediğiniz karanlık bir yere koyabilirsiniz.

Not: Kızılötesi filtre söküldükten sonra kameranın gün ışığında çekeceği görüntülerin hepsi aşırı pozlanmış olacaktır.

Atölye 2: Sabit Diskinizi meraklı gözlerden koruyun

İşte size sadece üç adımdan oluşan ve isterseniz diskin bir bölümünü, isterseniz de tamamını meraklılardan gizleyecek basit bir atölye.

Bilgisayarınızdaki verileri her işe burnunu sokan aile üyelerinizden ya da işyerinizdeki meslektaşlarınızdan saklamak istiyorsanız ne yaparsınız? Klasörleri kilitleyen programlar, şifreleme araçları ve benzerleri iyi iş çıkarıyor, ama bunlar genelde pahalı ve aynı zzamanda geride iz bırakıyor. Size, verilerinizi kolayca gizlemeniz için, hiç aklınıza gelmeyecek kadar basit bir yöntem göstereceğiz. Unutmayın ki bu hile, sadece amatörleri kandırabilir; tecrübeli bir casusu değil! Bunun için tüm yapmanız gereken, saklamak istediğiniz tüm verileri depolayacak bir disk bölümü (partition) oluşturmak.

1. Adım: Diskinizde yeni bir bölüm oluşturup biçimlendirin. Windows Vista ve Windows 7 kullanıcıları, Disk Yönetimi Yardımcı Aracı'ndan Küçültme Alanı seçeneğini kullanarak, sabit diski yeniden bölümlendirmeye gerek kalmadan yeni bir disk bölümü oluşturabiliyorlar. Windows XP ve daha eski sürümleri kullananların ise üçüncü parti bir bölümleme aracı kullanması gerekiyor. Eğer sabit diskinizde ek bir disk bölümü varsa, bu basamağı atlayabilirsiniz de. Disk bölümünü oluşturduktan sonra biçimlendirin ve tüm hassas bilgilerinizi bu yeni sürücüye taşıyın.

2. Adım: Şimdi tüm hassas verilerinizi "D" sürücüsüne taşıdığınızı ve bunun da Windows Explorer'da görünmesini istemediğinizi varsayıyoruz. Bunun için, Başlat menüsünden Çalıştır'a

gelin, “gpedit.msc” yazıp [Enter]a basarak Grup İlkesi Düzenleyici’yi çalıştırın. Burada, soldaki bölmeden Kullanıcı Yapılandırması / Yönetim Şablonları / Windows Bileşenleri / Windows Gezgini’ni bulun. Sağdaki bölmeden “Belirtilen sürücüleri Bilgisayarım’da gizle”ye tıklayın. Bir sonraki pencerede “Etkin”i, sonra “Seçenekler”in altındaki açılır listeden “D” sürücüsünü seçin. Ayarları uygulayıp çıkın.

3. Adım: “D” harfli sürücü artık Windows Gezgini’nde görünmeyecek. İlerde bu sürücüye ulaşmak isterseniz tüm yapmanız gereken Başlat / Çalıştır iletişim kutusundan ya da Windows Gezgini’nin adres çubuğundan “D:” yazıp [Enter]’a basmak. Varlığını sadece siz bildiğinizden, bu disk bölümüne kolayca erişebileceksiniz.

Not: Bu yöntem herkesi kandırabilecek bir yöntem değil ve virüsler gizli disk bölümlerine de bulaşabilir. Unutmayın ki, oluşturduğunuz disk bölümü şifrelenmiş de değil. Son kullanılan programlar ya da belgeler listeleri bu sürücünün varlığını ele verebilir. Ccleaner ya da Window Washer gibi bir programla bu tür izleri silebilirsiniz.

Atölye 3: Geceleri klavyede kayboluyorsanız

Gece geç saatlere kadar çalışıyorsanız ışığı yanık bırakmak aile üyelerinizin keyfini kaçırabilir. İşte size, kendi aydınlatmalı klavyenizi yapmanın yolu.

Gecenin ilerleyen saatlerinde çalışmak, oyun oynamak ya da internette gezinmek, aile bireylerinizin uykusunu kaçırabilir. Işıkları açık bırakmak herkesi uyandırıyor ama ışıkları söndürdüğünüzde de tuşları bulamıyorsunuz. Bu yüzden gözleriniz yoruluyor, canınız sıkılıyor. Halbuki hafif bir ışık, klavyenizi aydınlatırken odanın ışıklarını yakma zorunluluğunu da ortadan kaldırabilir.

Bunun için yapılabilecek şeylerden biri bir USB lamba satın almak. Ama bunun için USB bağlantılarınızın kasanın önünde olması gerekiyor. Eğer kasa masanın altındaysa işiniz zor. Üstelik değerli bir USB portunuzu da işgal ediyor. Bizim alternatifimiz, çok ucuza çıkan bir işlem: Tek gereken iki parlak beyaz LED, sert bir tel, havya, matkap ve elbette bilgisayarınızın klavyesi.

Not: Bu modifikasyonu garantisi süren bir klavye üzerinde yapmanızı önermiyoruz. Tüm riskler size aittir.

Şimdi, klavyenizi iki beyaz LED’le aydınlanacak hale nasıl getirebileceğinizi göstereceğiz. İşin sırrı, elektriği klavyenizin [Scroll Lock] LED’inden almak ve bu tuşu kullanarak aydınlatmayı açıp kapamak. Bu iş için kullandığımız [Scroll Lock] tuşuna zaten programların çok büyük bir kısmı ihtiyaç duymuyor. O yüzden de genelde devre dışı konumda oluyor.

Yöntem: Tüm vidaları sökerek klavyenizi dikkatlice açın. Scroll Lock LED’inin yerini bulun (genelde klavyenin bir köşesindeki küçük devre kartının üzerindedir). Varolan LED’i havya yardımıyla sökün ve her bağlantı noktasına iki adet olmak üzere toplam dört tel lehimleyin. Klavyenin sol ve sağ üst köşelerine matkapla birer delik açın. Bu delikler, ancak tellerin geçebileceği kadar geniş olmalı. Şimdi tellerin ikisini soldaki, ikisini sağdaki delikten geçirin. Tellerin büyük kısmı klavyenin içinde kalacağından gizlenecek. Telleri şimdi LED’lere lehimleyin. Lehimleme işini artı ve eksi uçlara dikkat ederek yapın. Son olarak da klavyeyi tekrar birleştirin.

Artık klavyeniz gece kullanımına hazır. Bil-

BİR BAKIŞTA

Eski bir klavye, iki parlak beyaz LED, biraz kalın tel, bir havya ve biraz lehim teli gerekiyor.

Klavyenin sağ ve sol üst köşelerini delip tel çiftlerini geçirin.

Scroll Lock LED'ini bulup sökün. Bağlantı noktalarının her birine bir çift kalın tel lehimleyin.

Telleri LED'lere lehimleyin. Gerekirse LED'ler için bir yuva ya da ısıyla daralan plastik tüplerden kullanabilirsiniz.

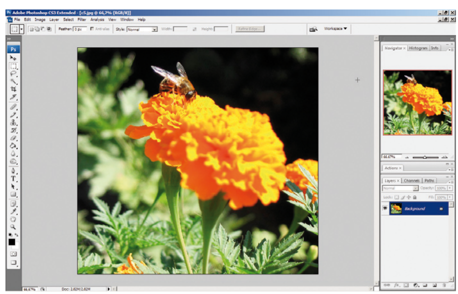
gisayara bağlayıp sistemi açın. Artık klavyenizin [Scroll Lock] tuşuna basarak klavye aydınlatmasını açıp kapatabilirsiniz. Biraz daha özenli çalışarak LED'lere yuva yapabilir ya da daha profesyonel malzemeler kullanarak burada gösterdiğimizden daha iyi sonuçlar elde edebilirsiniz.

Atölye 4: Ekrandan fırlayan fotoğraflar!

"OOB" denilen yöntemle en durağan fotoğraflarınıza bile derinlik ve üç boyut hissi kazandırabilirsiniz. Üstelik ipuçlarımızı hemen her görüntü işleme aracına uygulayabilirsiniz.

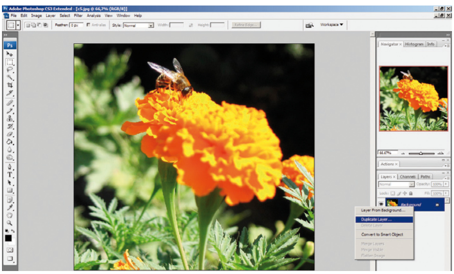
Atölyemiz için kolları sıvamadan önce hemen açıklayalım. OOB, "Out Of Bounds" yani sınır tanımayan, çerçevesinden fırlayan anlamına gelen, fotoğraflarda üç boyut yanılsaması oluşturan bir tekniğin adı. Peki, bunu ne şekilde yapmak mümkün? OOB için, fotoğrafı çekilen nesnenin bir kısmını çerçevenin dışına taşırmak gerekiyor. Böylece temel bir 3B yanılsaması oluşuyor. OOB son günlerde web sitelerinde, gazetelerde ve dergilerde sıkça kullanılıyor.

Başlamadan önce fotoğraf düzenleme yazılımları konusunda temel bir bilginin yeterli olacağını söylemeliyiz. Bu iş için Adobe Photoshop'un yanı sıra, ücretsiz bir yazılım olan GIMP'i de kullanabilirsiniz. Biz örneklerimizi Adobe Photoshop CS3 üzerinden vereceğiz. Görüntü işleme aracının dışında, bir de kolayca manipüle edilebilecek bir fotoğrafa ihtiyacınız var. Son olarak, bu atölyenin sadece işin temel-

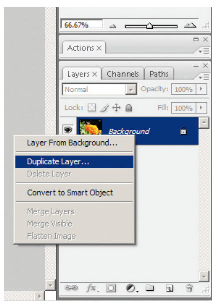

lerini anlatan bir kılavuz olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Yaratıcılığınızı kullanmaktan çekinmeyin ve kendi OOB'lerinizi oluştururken burada anlatılanlara harfiyen bağlı kalmayın.

Yapılması gerekenler

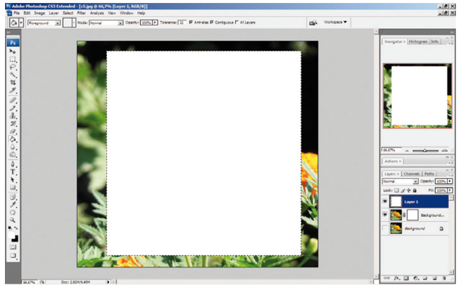

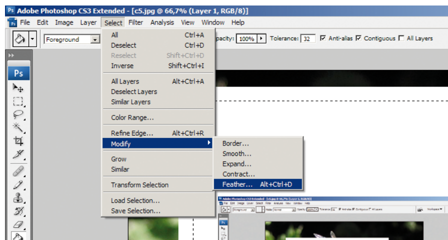
İlk işimiz, OOB tekniğini uygulayacağımız fotoğrafı açmak.

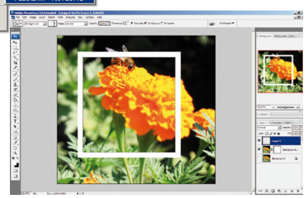

1. Adım: Arka plandaki görüntünün üzerine sağ tuşla tıklayın, önce "Duplicate"e basın, ardından "OK" diyerek onaylayın. İlk katmanın görünürlüğünü, katman paletindeki göz simgesine tıklayarak kapatın. Yeni oluşturduğunuz arka plan kopyasını seçip "Add layer mask" simgesine basın. Bu iş bittiğinde ana görüntünün yanında beyaz bir dörtgen görmeniz gerekiyor. Katman paletinin en altından "Create a new layer"a tıklayın. Yeni katmanı seçin ve dörtgen seçim aracına geçin. Farenin sol tuşunu basılı tutup imleci sürükleyerek bir kutu oluşturun.

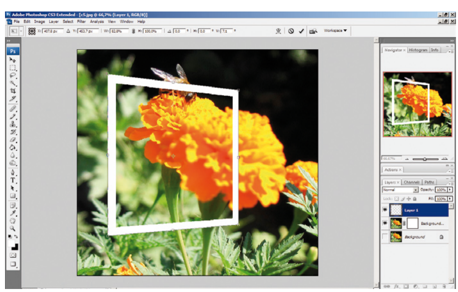
2. Adım: Boya kovası aracına geçin ve ön plan rengini beyaz yapın. Şimdi seçili alana tıklayıp beyaza boyayın. Şu an kutunun içi beyaz olmalı.

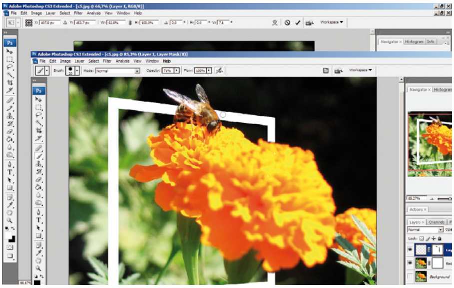

3. Adım: Şimdi "Select / Modify / Contrast" komutunu verin, değeri "35"e getirin ve "OK"e tıklayın. Ardından klavyeden [Delete] tuşuna basın. Karşınıza beyaz kenarlıklı bir çerçeve çıkacak. Şimdi "Select / Deselect" komutunu uygulayarak seçimi iptal edin (seçim işaretlerini kaldırın).

4. Adım: Çerçevenin perspektifini değiştirmek için belli bir açıya getirmeniz gerekiyor. Bunun için "Edit / Transform / Distort"u seçin. Çer-

çeveyi tıklayıp sürükleyerek resimlerdeki gibi bir perspektif kazandırın. [Ctrl]+[S]'ye basıp "Apply" diyerek dosyayı kaydedin.

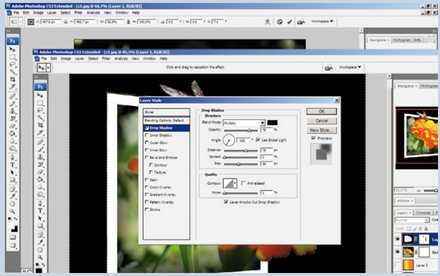

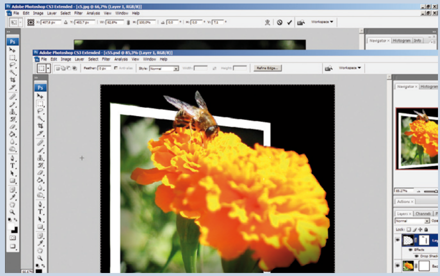
5. Adım: Zaten seçili olan katmana maske uygulamak için "Add Layer Mask"a tıklayın. Yeni oluşturduğunuz katmanı seçin ve fırça aracına tıklayın. Boyutu 40'a, ön plan rengini de siyaha getirin. Şimdi silinmesi gereken alanın üzerini boyayın. Eğer gerekirse, [Alt] tuşunu basılı tutarak farenin kaydırma tekeriyle görüntüyü yakınlaştırabilirsiniz. Unutmayın ki siyah ön plan silerken beyaz ön plan tam tersini yapıyor.

6. Adım: "Create new layer" simgesine tıklayarak bir katman daha oluşturun ve özgün görüntünün üzerinde konumlandırın. Boya kovasına tıklayıp farenin sol tuşunu basılı tutarak renk geçişi aracını (gradient tool) seçin. Sağ tuşla tıklayarak, buradan resme uygun renkler arasında bir geçiş seçin. Geçiş düzeyini buradaki kaydıraçları sağa sola hareket ettirerek de belirleyebilirsiniz. Şimdi farenin sol tuşunu basılı tutup ekranda yatay olarak hareket ettirin ve geçiş efektini uygulayın.

8. Adım: Kalem aracını seçerek çerçeve boyunca bir yol oluşturun. Unutmayın ki OOB etkisine ulaşmak için nesnenin etrafında seçim yolu oluşturmanız gerekiyor. Kalem aracıyla çalışırken [Ctrl] ve [Alt] tuşlarını kullanarak küçük ayarlar yapabilirsiniz. Çalışma yolunu kaydetmek için [Paths] paletine geçip çift tıklayın. Şimdi [Ctrl]+[Shift]+[I] tuşlarına basarak yolu tersine çevirin. Boya kutusunu seçin ve ön plan rengini siyah yapın. Görüntünün herhangi bir yerine tıklayarak, resmin sadece seçili kısmının işaretlenmesini ve geri kalanının silinmesini sağlayın. Bu iş bitince, yolu seçili olmaktan çıkarmak için [Ctrl]+[D]'ye basın.

Görüntüye farenin sağ tuşuyla tıklayıp "Blending options"u seçin. Buradan önce "Drop Shadow"a gidin, "Distance" değerini 79, "Size"ı ise 98 olarak belirleyin. Şimdi de görüntüye en uygun açıyı seçin. Bitirdiğinizde "OK" düğmesine tıklayın. Eğer resmi kırpmak istiyorsanız dörtgen seçim aracına gidin ve kırpılacak alanı belirleyin. "Image" menüsüne gidip "Crop"a basın. Dosyayı "File / Save As..." ile istediğiniz isimle kaydedin

Çerçeveyi çarpıtma, maskeleme ve gölge ekleme

ve biçim olarak da JPEG'i ya da istediğiniz bir dosya türünü belirtin. Şimdi kaydıraçla oynayarak dosya boyutunu ve görüntü niteliğini değiştirebilirsiniz. Dosyayı kaydetmek için "OK" düğmesine tıklayın. İşte ilk OOB fotoğrafınız karşınızda!

Artık işi kaptığınıza göre fotoğraf arşivinizi elden geçirip başka hangi fotoğrafları OOB ile zenginleştirebileceğinize bakın. Bu yöntemi hemen her tür fotoğrafa uygulayabilirsiniz. Tek gereken biraz hayalgücü, biraz da yaratıcılık!

Atölye 5: Cep telefonuyla dev fotoğraflar çekin

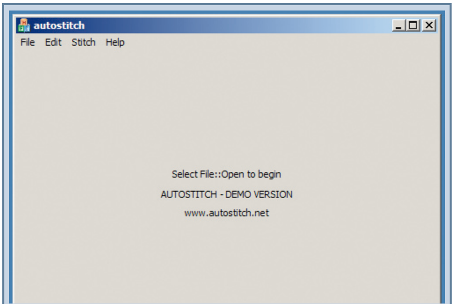
Cep telefonunuzun ufacık kamerasını Karamürsel sepeti sanmayın! Çektiklerinizi birleştirerek devasa fotoğraflar elde edebilirsiniz.

Cep telefonunuzun kamerasıyla 20 megapiksellik bir fotoğraf çekebileceğinizi söylesek herhalde dalga geçtiğimizi düşünürsünüz. Evet, bir defada bu boyutta bir fotoğraf çekmeniz olanaklı değil, ama birkaç seferde daha fazlasını bile yapabilirsiniz. Eğer dijital fotoğrafçılıkla biraz uğraştıysanız bu atölyede hangi konuya değineceğimizi çoktan anlamışsınızdır. Evet, panoramik fotoğraflardan söz ediyoruz.

Bir panorama çekmek için geniş bir sahnenin sırayla birden çok fotoğrafını çekip bir görüntü birleştirme yazılımıyla birbirine eklemeniz ve tek bir büyük fotoğraf elde etmeniz gerekir. Bu teknik, bir defada çekilemeyecek kadar geniş doğa manzaraları için ideal olmakla birlikte, harika ayrıntılara sahip grup fotoğrafları için de uygulanabilir. İşte izlemeniz gereken adımlar:

1. Adım: Autostitch programını indirin

Autostitch'i **www.autostitch.net** adresinden bir Zip arşivi halinde indirebilirsiniz (autostitch.zip adını taşıyor). Dosyanın içeriğini sabit diskinizde istediğiniz bir klasöre açın. Program, açıldıktan sonra ancak 1,4 MB yer kaplıyor. Hızlı erişim için, masaüstünüzde çalıştırılabilir dosyaya giden bir kısayol oluşturabilir ya da Başlat / Programlar menüsünü kullanabilirsiniz.

Autostitch programının sade arabiriminden birleştirilecek fotoğrafları seçmelisiniz.

2. Adım: Çekim tekniği

Autostitch şimdiye kadar kullandıklarımız arasında en akıllı görüntü birleştirme programı. Bir dizi halinde çekilmiş fotoğrafları ek yerleri belli olmayacak şekilde birleştirebiliyor ve programın kullanabileceği fotoğraf sayısı neredeyse sınırsız. En sık kullanılan çekim şekli, görüntülerin ufuk boyu kaydedildiği yatay konum. Bu tür bir çekim, tek bir çekimde yakalanması olanaklı olmayan genişlikte manzaralar için ideal. İsterseniz, yüksek bir bina için, temelden zirveye doğru yükselen bir dikey panorama da çekebilirsiniz. Autostitch, farklı yüksekliklerde çekilmiş dalgalı bir görüntüyü de birleştirebiliyor ki bu çok geniş alan çekimleri için uygun olan, aynı zamanda en kompleks sıralama yöntemi.

Görüntü birleştirme yazılımı, görüntüleri bir-

leştirirken bir sonraki görüntünün kenarlarına bakarak mevcut görüntüyle örtüşen kısımlarını saptıyor ve fotoğrafı buna göre düzeltiyor. Eğer kenarlar birbiriyle örtüşmezse program ne yapacağını bilemeyeceğinden, bu işin kuralı her bir karenin bir diğeriyle 6'da 1 oranında örtüşmesi.

3. Adım: Dışarı çıkıp çekime başlayın

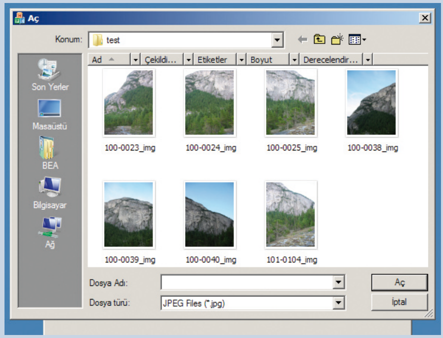
İşe küçük bir egzersizle başlayabilirsiniz. Önce telefonunuzla yatay bir panorama çekin. Canınız ne istediyse onu çekin, isterseniz balkondan aşağıdaki trafiği çekin. Yüksek bir binanın terasından muhteşem bir panorama yakalayabilirsiniz. Eğer bir grup dostunuzla birlikteyseniz bir grup fotoğrafı çekin, ama uzaktan tek bir kare değil: Herkesi ayrıntılı şekilde, yatay olacak şekilde, yakından çekin. Fotoğrafların örtüşmesi gerektiğini unutmayın! Eğer dışarı çıkmaya üşeniyorsanız programla birlikte gelen arşivdeki örnek fotoğraflarla oynayabilirsiniz. Bu örneklerin kesişim noktalarına dikkat etmenizde fayda var.

4. Adım: Autostitch işe koyuluyor

Çektiğiniz fotoğrafları PC'nizdeki yeni bir klasöre yükleyip Autostitch'i çalıştırın. Edit menüsüne gidip burada bulunan tek seçenek olan Option'a tıklayın. Autostitch normalde panoramayı özgün boyutun %10'u olacak şekilde ölçekliyor. Ölçeklemeyi iptal etmek için bu değeri %100'e getirin. Eğer fotoğrafları portre konumunda, yani dikey olarak çektiyseniz görüntüleri saat yönünde ya da saat yönünün tersine çevirebilirsiniz. Son olarak JPEG kalitesini 100'e getirerek en iyi görüntüyü elde edebilirsiniz. Bu değeri düşürmek görüntü kalitesini de azaltacaktır. Diğer ayarlara hiç dokunmayın, çünkü varsayılan ayarlarla Autostitch zaten harika işler çıkarıyor. İlerlemek için "Proceed"e basın.

5. Adım: Birleştirme zamanı geldi

Seçenekleri değiştirdikten sonra "File" menüsüne gidip "Open"a tıklayın. Telefonunuzdaki görüntüleri aktardığınız klasörü açın. Tüm dosyaları seçip "Open"a basarak birleştirme işlemini başlatın. Bu işlem CPU'nun tüm gücünü kullandığından nihai görüntü oluşana kadar sabırla beklemeniz gerekiyor. Sonuç pano.jpg adıyla, fotoğrafların yer aldığı klasöre kaydedilecek.

Cep telefonuyla çekilmiş fotoğrafların bulunduğu klasörü seçiyoruz.

6. Adım: Rötuş safhası

Son görüntü kusursuz bir dörtgen olmayacak ve kıyılarda, köşelerde siyah kısımlar görebilirsiniz. Photoshop'la ya da IrfanView gibi bir yazılımla panoramayı kırparak gereksiz kısımları atabilir ya da eğer görüntü size yeteri kadar sanatsal geldiyse olduğu gibi de bırakabilirsiniz.

İşte karşımızda kusursuz şekilde birleştirilmiş bir panoramik görüntü.

Atölye 6: Süper hızlı internet

İnternet bağlantınızın hızını artırmak için birkaç küçük tıklama yeterli. İşte altı basit adımda bunu yapmanın yolu:

Hız artışıyla ilgili ipucu deyince insanın aklına ilk olarak işlemci ve grafik kartıyla ilgili hız aşımı (overclock) işlemleri gelir. Ama bu küçük atölyede donanımla ilgili herhangi bir şeye dokunmayıp en amatörlerin bile hemen yapabileceği bir şey önereceğiz. İnternet bağlantınızın hızını artırıp dosyaları daha çabuk indirmeye ne dersiniz? Çok basit, hemen Telekom'u arayıp daha pahalı bir hizmete geçin. Şaka, şaka. Elbette bağlantı hızınız hizmet sağlayıcınız tarafından belirleniyor ancak Windows Kayıt Defteri'ndeki TCP/IP değerlerini iyileştirerek hızda artış sağlamanız olanaklı. Evet, kolay olacağını söylemiştik ama Kayıt Defteri lafı bile yeterince yıldırıcı görünüyor. Buradaki bir girdide yapacağınız yanlışlık ya da yanlış yere girmek PC'nizin açılmasına engel olabilir ya da normal çalışmasını engelleyebilir. O yüzden SG TCP Optimizer adlı küçük ve ücretsiz bir yazılımdan yardım alacağız. **www.speedguide.net** adresinden indirilebilen program sadece 600 KB boyutunda ve Kayıt Defteri değerlerini değiştirmenizi sağlıyor.

İnternet bağlantınızın hızına göre değiştirilmesi gereken TCP çerçeve boyutu, MTU, MSS, TTL ve daha 20 küsur değer olsa da, işi hiç karıştırmak istemediğimizden ayrıntısına girmiyoruz. Windows Kayıt Defteri'nde bu parametrelerden bir kısmının değerleri önceden tanımlanmamış.

SG TCP Optimizer doğrudan çalıştırılabiliyor ve herhangi bir kurulum gerektirmiyor. Bu da USB belleklerden çalıştırabileceğiniz anlamına geliyor. Programın TCP/IP ayarları için sunduğu iki iyileştirme kipi var. Eğer MTU, MSS ve TTL sözcükleri sizde hiçbir tepki uyandırmıyorsa SG TCP Optimizer'ın önerdiği değerleri doğrudan kabul etmenizde fayda var. Eğer kendinizi maceraya susamış bir TCP/IP gurusu olarak görüyorsanız parametreleri elle belirleyebilir ya da dahili kayıt defteri düzenleyicideki TCP/IP ayarlarını kendiniz değiştirebilirsiniz. Yazılımın en yüksek gecikme ve MTU değerini bulmak için dahili araçları, Internet Explorer ve Quality of Service (QoS) için ileri ayarları var. İlk yöntemi hızlı ve güvenli oluşunun yanı sıra yararlı sonuçlar sunduğu için tavsiye ediyoruz. İşte internet hızınızı katlamanın altı basit adımı:

Kolları sıvamadan önce ağ bant genişliğini sömüren tüm programları, örneğin anında mesajlaşma programını, tarayıcıyı, P2P istemcisini vb. kapamanız gerekiyor.

İnternet bağlantısını kanatlandırmak

1. Adım: **www.speedguide.net/speedtest** adresine giderek bağlantı hızınızı ölçün ve bir kenara not edin.

2. Adım: TCP Optimizer'daki bağlantı hızını, test sonucundan bir çentik yukarıya ayarlayın.

3. Adım: Açılır listeden uygun ağ bağdaştırıcısını ve ardından "Optimal Settings"i seçin.

4. Adım: "Apply" düğmesine basarak değişikliklerin listesini görüntüleyin. "Backup" seçeneğini işaretli bırakarak "OK" seçeneğine tıklayın.

5. Adım: Karşınıza değişikliğin etkili olması için bilgisayarı yeniden başlatmanız gerektiğini söyleyen bir ileti gelecek. "Yes"e tıklayın.

6. Adım: Hepsi bu kadar! Şimdi internet bağlantı hızınızı tekrar ölçün. Biz 11 Kbps artış sağladık.

Atölye 7: Süper hızlı videolar

Video kodlama hızınızı tam ikiye katlamak için GPU'nun gizli gücünden faydalananın.

Grafik işlemcilerinin (GPU) asıl rolünün oyunlarda ve 3D modelleme uygulamalarında grafikleri hızlandırmak olduğunu biliyoruz. Ancak grafik işlemcilerinin muazzam hesaplama gücü, Nvidia ve AMD standart C diliyle yazılmış kodların GPU üzerinde çalıştırılmasına izin veren uygulama programlama arabirimlerini (API'leri) duyurana kadar atıl kalmıştı. Bu yüzden, günümüzde grafik işlemcilerinin gücünü grafik harici işler için de kullanabilen programlar bulunuyor.

Video kodlama, en yüksek CPU gücü gerektiren işlemlerden birisidir ve bir videonun başka bir biçime dönüştürülmesi birkaç dakikadan birkaç saate kadar zaman alabilir. Dönüşüm için gereken zamanı, videonun uzunluğu, kullanılan kodek türü, çıkışın boyu ve kalitesi ve donanım gibi etkenler belirler. Çok çekirdekli işlemciler bu iş için daha uygundur çünkü birden çok iş parçacığını (thread) eşzamanlı olarak işleyebilirler. Ama GPU'lar, uygun bir arakodlayıcı (transcoder) kullanıldığı takdirde aynı işi CPU'lardan yarı yarıya daha kısa zamanda tamamlayabilirler. GPU'ların mimarisi, tek bir saat döngüsünde az sayıda komut işleyebilen CPU'larınkinden farklı olarak, yüz binlerce paralel işlemi tek döngüde gerçekleştirebilecek şekilde tasarlanmıştır. O yüzden, PC'nizde ya da dizüstü bilgisayarınızda uyumlu dahili ya da harici bir grafik işlemcisi varsa videoları daha hızlı kodlamak için ondan yardım alabilirsiniz.

Nvidia kullanıcıları

CUDA (Compute Unified Device Architecture), Nvidia'nın paralel hesaplama mimarisine verdiği ad ve GeForce 8 serisinden sonra çıkmış tüm mobil ve masaüstü GPU'ları tarafından destekleniyor. Bunlara GeForce 8100 gibi tümleşik çözümler de dahil. Şu anda Badaboom Media Converter, CUDA uyumlu tek video ara kodlama aracı ve **www.badaboomit.com** adresinden indirilebiliyor. Desteklenen giriş video biçimleri MPEG 1 ve 2, H.264, WMV, DivX ve Xvid. Ancak çıkış için sadece H.264 destekleniyor.

AMD kullanıcıları

AMD, kendi paralel hesaplama mimarisini AMD Stream olarak adlandırmış ve Radeon HD 4000 ve üzerindeki tüm işlemciler tarafından destekleniyor. Eğer uyumlu bir kart kullanıyorsanız AMD'nin web sitesinin sürücüler kısmından ücretsiz olarak indirilebilen Avivo Video Converter (AVC) yazılımından faydalanabilirsiniz. AVC'nin kullanımı Badaboom Media Converter'a benzemekle birlikte, bu yazılım daha çok çıkış biçimine destek sunuyor.

Badaboom Media Studio

1. Adım: Dönüştürmek istediğiniz videoyu ve sağ bölmeden gereken çıkış biçimini seçin.

2. Adım: Gelişmiş görünüm; çıkış çözünürlüğünü, ses ve video bit hızlarını belirlemenize

izin veriyor.

3. Adım: Çıkış hedefini seçtikten sonra pencerenin en altındaki “Start” düğmesine tıklayabilirsiniz.

Avivo Video Converter

1. Adım: AVC’ye sadece Catalyst Control Center’dan Basic Mode seçiliyken erişebiliyorsunuz.

2. Adım: “Select Source” düğmesine basarak kodlamak istediğiniz dosyayı belirtin.

3. Adım: Videonun çıkış biçimini açılır listeden seçip video bit hızını belirleyin ve “Next”e tıklayın.

Atölye 8: Bedavaya dahili telefon santrali kurun

Alexander Graham Bell yeni keşfettiği telefonun ahizesine “Mary’nin Küçük Kuzusu” çocuk şarkısının sözlerini söyleyip insanoğlunun iletişim biçimini değiştireli 150 yıldan fazla zaman geçti. Günümüzde bir tür telefon aygıtı olmadan yaşam düşünülemez bile: İster son moda bir cep telefonu olsun, ister dünyanın az gelişmiş yörelerinde hala kullanımda olan modası geçmiş darbeli telefonlar. Siz de tümüyle sayısal iletişime geçmiş olabilirsiniz, ama eski ahizeleri atmanıza gerek yok. Bu küçük atölyede, rafta toz toplayan iki ahizeyi kullanarak işlevsel bir dahili telefon hattı kuracağız.

Evde basit bir dahili telefon sistemi kurmak için tek gereken iki eski telefonu birbirine bağlayıp elektrik vermek. Daha gelişmiş bir devreye iki uçta da çalışan ziller eklenebilir ve böylece diğer odadaki kişinin telefonun çaldığını duyması sağlanabilir. İlk olarak, dahili telefonları hangi odaya kuracağınıza karar verin, sonra da sayfada listelediğimiz materyalleri toplamaya başlayın.

Kurduğumuz devreye güç vermenin birden çok yolu var. İlki, sıradan bir 9 voltluk pil kullanmak. Ne var ki bunun dezavantajı, pilin kısa zamanda tükenmesi ve sistemin çalışmaz hale gelmesi. Buna alternatif olarak, sisteme 12 Volt doğru akım vermeyi deneyebilirsiniz. Kullanılmayan bir dizüstü adaptörü ya da 24 Voltun altında olduğu sürece herhangi bir adaptör işinizi görecektir. Unutmayın ki dahili telefon devresinin sadece bir ucuna elektrik uygulanması yeterli oluyor.

Biz bu senaryoda bilgisayarlarda Ethernet bağlantısı için kullanılan sıradan bir CAT5 kablosundan faydalandık. Bir ağ kablosu dört çift tel içerir ama bunun sadece ikisi ağ bağdaştırıcısı tarafından kullanılır. O yüzden kullanılmayan iki çift tel bizim işimizi görecek. Eğer elinizde bu tarz bir kablo yoksa, sıradan bir telefon kablosu da işinizi görür.

Nasıl yapacağız?

Eğer atölyemizdeki gibi, mevcut bir ağ kablosu-

nu kullanacaksanız RJ45 konektöründeki 1,2,3 ve 6 numaralı pinlerin kullanıldığını, gerisinin işe yaramadığını bilmenizde fayda var. Siz de kablonuzda hangi tellerin kullanıldığını saptayın. Bizim örneğimizde bunlar turuncu, turuncu-beyaz, yeşil ve yeşil-beyaz tellerdi. Şimdi CAT5 kablosunun dışını kesip kullanılmayan telleri çıkarın ve uçlarını dikkatlice sıyırın. Diğer teller RJ45 konektörüne bağlı kalabilir ve bir yandan ağ için kullanılabilir.

Şimdi tellerin uçlarını bükerek sivriltin. Aşağıda verdiğimiz devre şemasına bakarak tüm parçaları (anahtarları, buzzer'ları ve RJ11 jaklarını) birleştirin. Telefonun kablosunu RJ11 jakına takıp devreye elektrik verdiğinizde dahili telefonunuz hazır olacak.

Test edelim

Anahtarlardan herhangi birine basarak diğer uçtaki buzzer'ın çalıp çalmadığını kontrol edin. Sonra da ahizeleri kaldırarak karşı uçtaki kişiyle konuşun. Bitti bile! Dahili telefon hattınız kullanıma hazır.

Eğer bir aksaklık varsa verdiğimiz devre şemasına bakın ve devre bağlantılarının doğru olup olmadığını kontrol edin. Bu kısa atölyede verdiğimiz tasarımı geliştirerek daha karmaşık bir anahtar dizisi oluşturabilir, daha çok kablo ve ahize bağlayarak dahili telefon sisteminizi genişletebilirsiniz.

Atölye 9: Mürekkep püskürtmeli yazıcılara kartuş temizliği

Kullanıcılar, mürekkep püskürtmeli yazıcılardan masraflarından ötürü uzaklaşıyorlar ve başka alternatifleri yeğliyorlar. Ama arada bir yapacağınız kartuş bakımı, yazıcınızdan daha çok verim almanızı sağlıyor.

Yazıcınızın mürekkebinin kurumasını engellemek için haftada en azından bir kez siyah ve renkli çıktı almalısınız. Mürekkep püskürtmeli yazıcılarda, özellikle de yaz aylarında mürekkebin baskı kafasının püskürteçlerinde kuruması çok yaygın bir sorun. Bu da baskı işlemini olumsuz olarak etkiliyor. Size bu tıkanıklıkları açmanın birkaç basit yolunu gösteriyoruz. Bu mini atölye için gerekenler şöyle: Biraz sıcak su, bir çay tabağı, kulak temizlemek için pamuklu çubuk, havsız bir bez, biraz izopropil alkol.

Dikkat: Denemeye kalkışmadan önce her yöntemi ayrıntılı olarak okumanızı öneririz.

Not: Bu atölye sadece mürekkep deposuyla baskı kafasının bir arada olduğu baskı kartuşları için geçerlidir. Buna bazı bubble jet baskı kafalarını ve HP baskı kafalarını örnek gösterebiliriz. Canon ve Epson'larda ise mürekkep haznesi ile baskı kafası ayrı parçalar. Bu tür yazıcılarda da aynı sorunla karşılaşıyorsanız, benzer şekilde, baskı kafalarını temizleyebilirsiniz.

Dikkat: Aşağıda anlatılan yöntemler kartuşa da zarar verebilir. Ancak kartuş zaten çalışmaz haldeyse bir kaybınız olmaz. Yine de tüm risk size ait.

1. Yöntem: Yazıcıyı açıp kartuşu kafa kısmından özenle çıkartın. Kartuşu ters çevirdiğinizde, püskürteçlerin üzerinde bir toz ve mürekkep tabakası oluştuğu dikkatinizi çekebilir. Bunu kuru bir kulak pamuğuyla dikkatlice silerek temizleyin. Sonra sıcak suya batırılmış bir diğer kulak temizleme çubuğuyla (tümüyle ıslatmayın, sadece hafifçe nemlendirin) veya izopropil alkolle püskürteçleri iyice silin. Püskürteçlere baskı uygulamamaya dikkat edin.

Bu noktada kartuşu yazıcıya tekrar takıp bir

deneme baskısı yaptırarak çalışıp çalışmadığını test edebilirsiniz. Eğer işe yaramazsa, 2. yöntemi deneyin.

2. Yöntem: Kartuşun tamamını değil, sadece püskürteçlerin olduğu alt kısmını içi sıcak su dolu bir çay tabağında bir ya da iki saat bekletin. Kartuşun tamamını suya batırmanız devreye zarar vereceğinden kartuş işe yaramaz hale gelebilir.

Bu yöntem, püskürteçlerin içinde ve üzerinde kurumuş mürekkebi kısmen çözecektir. Tabağa püskürteçlerin olduğu yerden mürekkep sızdığını görebilirsiniz, bu iyiye işaret. Kartuşu bir süre böylece suda bıraktıktan sonra çıkarıp dikkatlice silerek kurulayın. Kartuşu tekrar test edin, olmazsa 3. yönteme geçin.

3. Yöntem: Kartuşun püskürteçlerini kuru ya da hafifçe nemli, havsız bir bezin üzerine koyun ve parmak ucunuzla hafifçe püskürteçlere baskı uygulayın. Beze hafifçe mürekkep bulaşıyorsa bu, mürekkebin aktığının ve bezin mürekkebi emmeye çalıştığının göstergesidir. 5-10 dakika böylece mürekkebin akmasını sağlayın. Eğer kartuş yine çalışmazsa bir sonraki yöntemi deneyebilirsiniz.

4. Yöntem: Bu yöntem kartuşa zarar verebileceğinden, tüm risk yine size ait. Kartuşu 15 ila 20 dakika sıcak suyun altına tutun. Dikkat edin, su musluktan hafif bir sızıntı şeklinde akmalı. Akan su kurumuş mürekkebi çözecek ve bir kısmı da kartuşun içine girecektir. Su püskürteçlerden düzgün şekilde akıyorsa bezle iyice kurulayıp tekrar yazıcıya takın. Bir şeyler basmayı deneyin, yine kar etmezse 5. yönteme başvurun.

Bu noktada, eğer yazıcıdan birbirine karışmış ya da soluk baskılar alıyorsanız, kalite iyileşene kadar baskı yaptırmaya devam edin. Bunun sebebi püskürteçlerin akış yoluna girip mürekkeple karıştığı için baskıların soluk görünmesine yol açan su olabilir.

5. Yöntem: Kartuşu, püskürteçleri aşağı bakacak şekilde bir çay tabağına oturtun ve tabağı devre kartına gelmeyecek kadar izopropil alkolle doldurun. İzopropil alkol genelde elektronik devrelerin üzerinden inatçı tozları ve yağı sökmekte kullanılan bir temizlik malzemesidir. Uçucu olan bu sıvı, geriye hiçbir iz ya da kalıntı da bırakmaz.

Bu alkolü elektronikçilerden ya da kimya depolarından temin edebilirsiniz. Marketlerde satılan, kısmen izopropil alkol içeren temizlik malzemelerinden kaçının, bunlara su ya da başka maddeler katılmış olabilir. Test etmek için parmağınıza bir damla damlatıp ovuşturun. Alkol kısa sürede buharlaşmalı ve parmağınızın üzerinde hiçbir nem, yapışkanlık ya da kayganlık hissi kalmamalı.

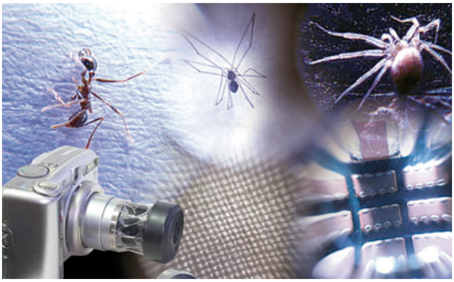
Şimdi 2. yöntemde yaptıklarınızı uygulayın. İsterseniz 3. yönteme de başvurabilir ama bu sefer bezi izopropil alkolle nemlendirebilirsiniz. İşiniz bittiğinde kartuşu tekrar yazıcıya takıp baskı almayı deneyin.

Son çözüm

Eğer yukarıdakilerin herhangi biri işe yaradıysa daha şimdiden yeni bir kartuş parasından tasarruf yaptınız demektir. Yukarıdakilere ek olarak, kartuşla yazıcının (yazıcının içine kartuşun temas ettiği noktaları) temas noktalarını izopropil alkolle ıslatılmış bir bezle temizleyerek bu noktalardaki kiri ve mürekkebi giderebilirsiniz. Yazıcının kartuş temizleme işlevi de elle temizlemeye ek olarak kullanılabilir. Bu işlemi yazıcınızın sürücü yazılımından gerçekleştirebilirsiniz.

Eğer her şey yolunda giderse, ölü bir kartuşu diriltmiş olacaksınız. Eğer işe yaramadıysa o zaman yenisini alma zamanı gelmiş demektir. Umarız ilki olur!

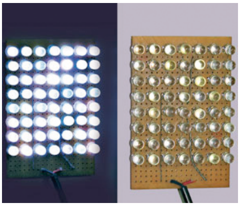
Atölye 10: Dudak uçuklatan fotoğraflar!

Benzerine ancak belgesellerde ya da ansiklopedilerde rastladığınız türden, ayrıntılı makro fotoğraflar çekmeye ne dersiniz? Bunun için binlerce liralık profesyonel aygıtlara ihtiyacınız yok!

"İhtiyaç, icadın anasıdır" derler. Biz de CHIP olarak sürekli teknolojide yenilikçi çözümler arayışındayız. Bu atölyenin temelinde yatan şey gerçek bir ihtiyaç olmasa da, hiç değilse makro fotoğrafçılığı olması gerektiği gibi yapmanızı sağlayabilir. Kameranızın makro modu çiçek tomurcukları, deniz kabukları, pirinç tanesi gibi ufak şeyleri net çekmenizi sağlasa da, çıplak gözle göremeyeceğiniz kadar ayrıntılı şeyleri görmeye ne dersiniz? Peki, ya bir adım daha atıp bunları ucuz, amatör bir fotoğraf makinesiyle kaydetmeye?

Günümüzde neredeyse tüm dijital fotoğraf makinelerinin bir "makro" kipi var. Bu atölyede, söz konusu özelliği geliştirerek, konuların çok daha ayrıntısına inmenize olanak tanıyor. Örneğin, bir sivrisineğin hortumunu, bir kırmızı karıncanın ölümcül çenelerini, herhangi bir kumaşın ince dokusunu, hatta kağıda basılmış bir harfi oluşturan noktacıkları görebileceksiniz.

Bu atölye tümüyle bedava sayılmasa da, el yapımı bir makro lens ve aydınlatma için gereken parçalar çok da pahalıya çıkmıyor. Elbette her zamanki gibi, riskin size ait olduğunu söylemeliyiz. Öncelikle, bir teleskobun ya da dürbünün göz merceği ya da bakaç ("eyepiece") denen kısmını sökmelisiniz. Çok pahalı bir şey olmasına gerek yok, biz bu atölyede giriş seviyesi bir teleskobun göz merceklerinden (25 ve 12 mm) yararlandık. Bu parça kolayca sökülebilir olduğu için, kırılacağından korkmanıza gerek yok.

Aydınlatma paneli

Fotoğraflayacağınız konunun altına ya da etrafına yerleştirilecek, parlak beyaz LED'lerden oluşan bir panel yapmanız gerekiyor. Bunun için bir boş devre tahtasından yararlanabilirsiniz. Fotoğraflanacak nesne ile aydınlatma paneli arasına, difüzör (yayıcı) rolü görecek sıradan bir beyaz kağıt koymanız yeterli. Işıkla difüzör arasındaki mesafeyi değiştirerek en iyi sonucu elde edebilirsiniz.

Lens montajı

Teleskoptan söktüğünüz merceği şimdi fotoğraf makinesine monte etmelisiniz. Her kırtasiyeden alabileceğiniz sıradan bir şeffaf bant, göz merceğini kameranın merceğine yapıştırmak için yeterli. Ama bunu yaparken çok dikkatli olmalı ve kameranın lensi hareket ettiği sırada bantın mekanizmayı engellemediğinden emin olmalı-

sınız. Resimde, Canon PowerShot A720 IS modeline teleskop merceğini nasıl tutturduğumuzu görebilirsiniz.

Artık ışık ve lens hazır olduğuna göre, tek ihtiyacınız bir üçayak, çünkü bu tür fotoğrafçılıkta sabit bir düzenek şart. Elbette fotoğraflanacak şeyleri de unutmamalı. Biz de projemizi tasarlamak için etrafta büyük bir av başlattık.

Fotoğraflanabilecek konular: Hazırladığımız düzeneği test etmek için laboratuvarda bir sivrisinek, bir örümcek, bir parça sünger ve bir karınca kullandık. Onun dışında, kağıt yüzeyi, yırtılmış bir kartvizitin kenarı ve kredi kartı boyutundaki difüzörümüzün üstüne koyabileceğimiz her şeyi kullandık. Hatta RGB piksellerini görmek için bir TFT ekranı bile fotoğrafladık. Bu işin özellikle ilk birkaç gün hastalık derecesinde bağımlılık yaptığını söylemeliyiz.

Prosedür: Düzeneği layığıyla kurduktan sonra işleyiş çok kolay. Kameranızı üçayağa oturtun ve üzerine beyaz difüzör kağıt konulmuş LED aydınlatma paneline dik duracak şekilde ayarlayın. Kameranızı makro kipine geçirip apertür değerini en aza indirin. Biz f3,2 değerini kullandık. Kameranız, fotoğraflanacak nesneye neredeyse değiyor olabilir, sorun değil. Arada bir iki milimetre olması yetiyor. Kamera otomatikman odaklama yapabilmeli. Yapamıyorsa sorun şunlardan kaynaklanıyor olabilir:

• Nesne hareket ediyordur (ölü ya da en azından kımıltısız olmalı!)
• Kamera ışığa uyum sağlayamıyordur. Flaş kapatılmalı.
• Eğer kameranın yakınlaştırma özelliğini kullanırsanız nesneye odaklanamazsınız.

Her şey hazır! Saatler boyu sizi eğlendirecek yeni tutkunuzla başarılar dileriz.

Atölye 11: Kablosuz ağınız dünyayı kapsıyor!

Alternatif firmware güncellemelerini kullanarak yönlendiricinizin iletim gücünü artırabilir ve kablosuz ağınızın kapsamını genişletebilirsiniz. CHIP, bunu DD-WRT ile nasıl yapacağınızı gösteriyor.

Kablosuz ağ kapsamınız yetersiz geldiğinden, internet keyfiniz sık sık kesintiye uğruyor. Sinyaller zayıf, bağlantı da ya kopup duruyor ya da zaten hiç kurulmuyor. Tüm ayar seçeneklerini kurcaladınız, yönlendiricinin yerini değiştirdiniz ama hiçbiri ihtiyaçlarınıza zarar vermedi. Ne yapacaksınız? Daha uzun antenli yeni bir yönlendirici mi alacaksınız, yoksa erişim noktası mı ekleyeceksiniz? Bu çözümlerin hepsi de para demek.

Eğer isterseniz yönlendiricinin bellenimini

(firmware) yani işletim sistemini ve yapılandırma seçeneklerini, resmen desteklenmeyen üçüncü parti bir yazılımla değiştirebilirsiniz. Bu seçeneklerden biri açık kaynak kodlu ve dd-wrt diye biliniyor. Bu ücretsiz yazılım, bazı kablosuz yönlendiricilerin varsayılan değerlerinin üzerine çıkarak iletim gücünü artırmanıza olanak tanıyor. Dd-wrt, yönlendiricinizin becerilerini de artırıyor ve ek özellikler kazandırarak, köşede toz toplayan yönlendiriciyi hayata döndürüyor.

İletim gücünü artırmanın yanı sıra, dd-wrt Linux bellenimi bir dizi havalı işleve de sahip: Örneğin farklı işlevlere yönelik sunucular ve istemciler çalıştırabiliyor, ssh komutlarıyla yönetilebiliyor, dosya aktarım protokolü FTP'yi ve SMB barındırmayı destekliyor. Wake on LAN özelliğiyle ev PC'nizi internetten açıp kapamanıza ve nerede olursanız olun, bilgisayarınızdaki verilere erişmenize olanak tanıyor. Dahası, dahili olarak openvpn için bir istemci ve sunucuya sahip olduğundan, internette birkaç bilgisayar arasında sanal, şifreli bir bağlantı kurabilirsiniz.

Bu atölyede 1.1 bellenim sürümüne sahip bir Linksys wrt54gl yönlendirici kullanacağız. Wrt54gl, 802.11 b/g standartlarını destekleyen ve yeni n standardını destekleyen modellerin düzeyine erişemeyen bir aygıt. Kablosuz ağ, kapalı ortamlarda kullanıldığında 30 metre kapsamı zar zor tutturuyor. Varsayılan sinyal gücü aşağı yukarı -74dbm. Kablosuz ağ sinyali kimi zaman 40 metre uzaktan -80dbm gözükse de, sörf yapmak imkansız. Linksys'in özgün, gömülü bellenimi çok sayıda ayar seçeneği bulundursa da, iletim gücü artırılamıyor.

Önemli not: Eğer yanlış ya da uyumsuz bir bellenim sürümünü yükler ya da kurulum sırasında bir hata yaparsanız, yönlendiriciniz anında, geri döndürülemeyecek şekilde zarar görebilir. O yüzden **www.dd-wrt.com** adresindeki "Router Database" kısmındaki veritabanından yönlendiricinizin tam modelini ve bellenim sürümünü bulmalısınız. **www.dd-wrt.com/wiki** web sitesinde desteklenen her model için ayrıntılı kurulum talimatları bulunuyor, ki bunları harfiyen yerine getirmelisiniz. Bellenim güncellemesi yolunda gitse bile, iletim gücündeki artış çalışma sıcaklığını da artırdığından, yönlendiricinin ömrünü kısaltabilir. Serinletmek için yönlendirici üzerinde uğraşmanız gerekebilir. Şunu da unutmayın ki, bellenim güncellemesi geri dönüşsüzdür ve tüm garantileri geçersiz kılar. O yüzden tüm riskler size ait.

1. Adım: Bellenim

www.dd-wrt.com adresine gidip "router database"e tıklayın ve modeminizin model numarasını aratın. Bu, bizim örneğimizde "wrt54gl". Şimdi "dd-wrt.v24-mini_generic.bin" dosyasını indirip masaüstüne kaydediyoruz.

2. Adım: Sökme işlemi

Yeni bellenimi kurmadan önce, az önce indirdiğiniz dosyayı yüklemek için kullanacağınız LAN kablosu haricinde, yönlendiriciye gidip gelen tüm kabloları sökün. Kablosuz bağlanan tüm aygıtların da bağlantısını kesin.

3. Adım: Donanımsal sıfırlama

Şimdi yönlendiricinizi, arka panelindeki fiziksel sıfırlama düğmesini kullanarak sıfırlamanız gerekiyor. Genellikte bu düğme kasanın içine gizlendiği ve küçük bir delikten ulaşılabileceği için iğne ya da ataş kullanmanız gerekebilir. Eğer düğmeyi bulamazsanız kullanım kılavuzuna başvurabilirsiniz. Tam bir sıfırlama için, düğmeye en az 90 saniye boyunca basılı tutmanız gerekiyor. Şimdi şunları sırayla yapın: Sıfırlama düğmesine basmaya başlamanızın 30. saniyesinde güç kablosunu sökün, bir 30 saniye daha bekleyin ve güç kablosunu takın. 30 saniye daha geçince elinizi düğmeden çekin. Eğer bu prosedür sırasında bir hata yaptıysanız tekrar deneyin.

4. Adım: Güncelleme

Artık yönlendiricinizi sıfırladığınıza göre, iş yapılandırma safhasına geldi. Bunun için, web tarayıcınızı açıp **http://192.168.1.1** adresini yazın ve [Enter]a basın.

Not: Farklı yönlendiricilerin farklı varsayılan IP adresleri oluyor. O yüzden kullanım kılavuzunuzu elinizin altında bulundurun.

Yönetici arabirimine girince, "Firmware" kısmına gidip "upgrade"i seçin. Masaüstünüze kaydettiğiniz, indirilmiş bellenim dosyasını bulup seçin (örneğimizde "dd-wrt.v24_mini_generic.bin" adını taşıyor). Güncelleme düğmesine tıklayın ve işlem sona erince yönlendiriciyi yeniden başlatın.

5. Adım: Yapılandırma

İşiniz neredeyse bitti sayılır. Dd-wrt yapılandırmasını başlatmadan önce, 4. adımda tarif edilen donanımsal sıfırlama işlemini tekrarlamanız gerekiyor. Bu da bitince, yukarıdaki IP adresini kullanarak yine yönlendiricinin yapılandırma sayfasına ulaşın. Öncelikle bir kullanıcı adı ve güvenli bir parola belirleyin, diğer adımlara ancak ondan sonra geçin. Sonra "Wireless" kısmından bir WPA2 anahtarı seçerek ağınızı güvenceye alın ki, ağınızı gören hiç kimse girmeye kalkışmasın.

6. Adım: İnce ayarlar

Artık tüm LAN kablolarını yeniden bağlayabilirsiniz. Yönlendiriciyi isteklerinize yanıt verecek şekilde yapılandırın. "Wireless / Advanced Settings / TX Power" alanında belirtilen kısmında verilen değeri küçük adımlarla 71mw'nin üstüne çıkartın. Varsayılan olarak 100 mw'a kadarı normal, ancak 200 mw'a kadar yükseltme olanaklı. Dikkat edin, değeri bu kadar artırmak yönlendiricinin tüm bileşenlerine daha çok güç gitmesine yol açacak ve onlara kalıcı zarar verebilecek bir ısınmaya yol açacaktır. O yüzden, bu değerleri ağır ağır artırın ve gereksinimlerinizi karşıladığı noktada durun. Eğer iletim gücünü ihtiyacınızın üzerine çıkarırsanız etrafınızdan başkaları da ağınıza takılmaya çalışabilir ki, bu istemediğiniz bir şey.

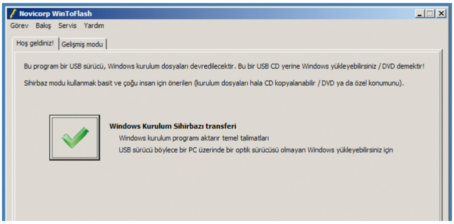
Yönlendiricinizi dd-wrt bellenimiyle başarıyla güncellediğinize göre, daha önce kilitli olan bir define sandığını açtınız demektir. Bu özellikler arasında dolaşıp istediklerinizi etkinleştirebilirsiniz.

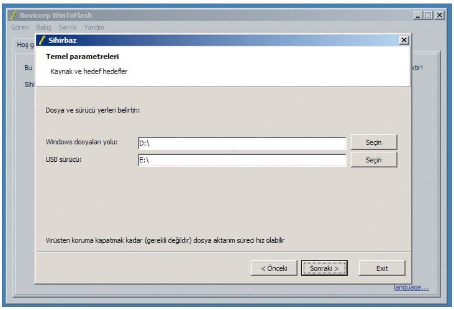
Atölye 12: USB bellekten çalışan Windows

Netbook'lar PC pazarına kalıcı olarak gireli çok olmadı. Her yere kolayca taşınan bu sistemlerin en büyük eksiği ise optik sürücülerinin olmaması. Durum buyken, Windows'u yeniden kurmak için en büyük yardımcınız USB bellekler.

Netbook'ları almaya değer kılan şey, ağabeyleri olan dizüstü bilgisayarlara kıyasla çok daha taşınabilir olmaları. Bu aygıtlar küçük, hafif ve sizinle her yere rahatça geliyor. Yoğun hesaplamaları yapacak kadar güçlü olmasalar da, ofis uygulamalarının altından başarıyla kalkabiliyorlar. Üstelik bazıları yüksek tanımlı videoları da oynatabiliyor; bu da onları her işe uygun hale getiriyor. Ne var ki, bu küçük devlerin çok büyük bir zaafı var: optik sürücülerinin bulunmaması.

Kuşkusuz, USB bellekleri kullanarak dosya aktarımı yapabilirsiniz, peki ya işletim sistemini sil baştan kurmanız gerekirse ya da Windows 7'ye ihtiyacınız olursa ne yapacaksınız? Paranızı yeni bir harici DVD sürücü / yazıcıya mı vere-

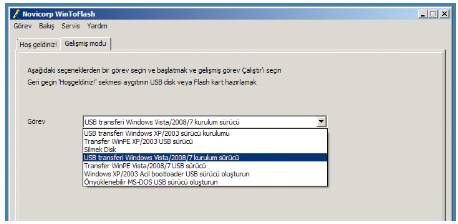

ceksiniz, yoksa USB diski mi tercih edersiniz? Birçoğumuz için yanıt ortada.

Kendi açılış USB diskinizi oluşturmanın sayısız yöntemi bulunsa da, bizim göstereceğimizden basiti yok. Her şeyden önce, CD/DVD ROM sürücüsü bulunan bir PC'ye, bir Windows CD/DVD'sine ve Windows XP için 2, Vista ya da 7 içinse 4 GB kapasiteli bir USB diske ihtiyacınız var. Öncelikle WinToFlash programını indirip kurun. Sonra WinToFlash adlı dosyayı çalıştırın ve şu basit adımları takip edin.

1. Adım: "Windows Setup Transfer Wizard"a ve

ardından "Next"e tıklayın.

2. Adım: Burada iki yol göstermeniz gerekiyor. "Windows File Path" Windows kurulum diskinin bulunduğu, "USB Drive" ise açılış rutinini yükleyeceğiniz USB belleğin yolu.

3. Adım: "Windows Lisans Sözleşmesi"ni kabul edip devam edin.

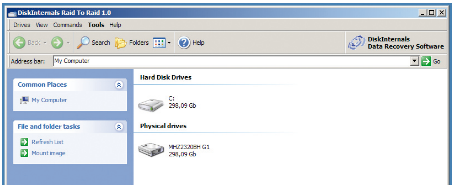
4. Adım: Sakın paniklemeyin! Karşınıza çıkan koca uyarı mesajı, USB belleğin devam etmeden önce biçimlendirileceğini söylüyor. "OK" diyerek devam edebilir ya da yanlış bir USB bellek taktıysanız "Cancel" ile iptal edebilirsiniz.

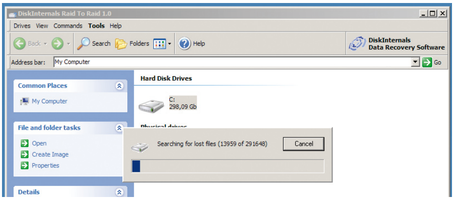
İşte, sistemi açabilen bir Windows USB belleği oluşturmak için tüm gerekenler bundan ibaret. Sistemi buradan başlatabilmek için öncelikle BIOS'a girip açılış önceliğini "Removable Disk" olarak değiştirmelisiniz. Eğer ayarlar doğruysa, sisteminizi USB diskten açıp Windows kurulumuna geçebileceksiniz.

Atölye 13: Ücretsiz veri kurtarma!

Sisteminiz, arızalı sabit diski ya da bellek kartını algılayabildiği sürece verilerinizi kurtarmanız olanaklıdır. CHIP, bedava bir yazılım olan Raid2Raid'le bunu nasıl yapacağınızı gösteriyor.

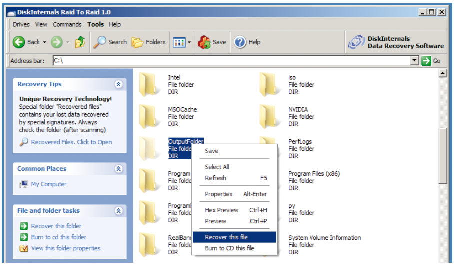
En önemli verilerini kazayla silmiş nice insan vardır. Kayıplarını nasıl geri getirebileceğini bilmeyenlerin sayısı da az değildir. Verilerinizi kısmen ya da tamamen kurtarabilen ücretsiz yazılımlar var. Bu yazıda size, **http://raid2raid.com** adresinden indirebileceğiniz Raid2Raid adlı yazılımla dört basit adımda nasıl verilerinize kavuşabileceğinizi anlatıyoruz.

Raid2Raid sadece silinmiş dosyaları kurtarmakla kalmayıp, RAID düzeneği içindeki sabit diskler bir bilgisayardan diğerine taşındığı zaman RAID disklerinden bilgi okumakta da kullanılabilen bir program. İşte sabit disklerden, flash sürücülerden veya belleklerden dört adımda zahmetsizce dosya kurtarma yolları. Öncelikle, bir ortamdan veri kurtarabilmeniz için bilgisayara bağlı ve tanınıyor durumda olması ve kurtarılan verilerin saklanacağı sabit diskin kapasitesinin, kurtarılacak verilerden daha fazla olması gerekiyor.

Ayrıca, ilerde analiz etmek amacıyla, hasarlı sabit diskin ya da disk bölümünün bir kalıbını da oluşturabilirsiniz. Bu kalıp dosyası sabit diskinizin bire bir kopyası olup tek bir dosya halinde saklanacaktır. Daha sonra bu kalıbı sanal bir sürücüye yükleyebilir ve daha fazla dosya kurtarabilirsiniz. Fiziksel sabit disk ise bu işlemin ardından biçimlendirilip tekrar kullanılabilir.

Kurtarma adımları

1. Adım: Yazılımı çalıştırıp, kurtaracağınız verilerin bulunduğu ortamı, disk bölümünü ya da fiziksel disk sürücüyü çift tıklayarak seçin.

2. Adım: Bir süre sonra sürücünün üzerindeki mevcut ve silinmiş tüm dosya ve klasörlerin listesi ekrana gelecek. Kurtarmak istediklerinizi işaretleyin.

3. Adım: Dosyaları ve klasörleri işaretledikten sonra, seçili unsurlardan herhangi birine sağ tuşla tıklayıp bağlam menüsünden “Recover this file” (bu dosyayı kurtar) seçeneğine basın.

4. Adım: Kurtarılan dosyaların saklanabilmesi için bir konum belirttiğinizde Raid2Raid dosya kurtarma işlemine başlayacak.

Atölye 14: Outlook, Xobni’yle yeni numaralar öğreniyor

Windows’la ve Office’le gelen Outlook Express ve Outlook, çoğu bilgisayar kullanıcısının tercih ettiği e-posta istemcileri. İşte bu programları yeni özelliklerle donatmanın yolu.

Microsoft’un Outlook Express ve Outlook e-posta istemcilerini geliştirmek için büyük bir çaba sarfedip hatırı sayılır bir yatırım yaptığından kimsenin şüphesi yok. Outlook e-postadan çok daha fazlasını sunuyor: Aynı zamanda bir PIM (Kişisel Bilgi Yöneticisi) olarak da kullanılabiliyor ve ortaklaşa çalışma içinde toplantı saatleri ayarlayabiliyor. Ancak e-posta konusunda bazı

kısıtlamalar var. Örneğin, bir posta kutusundaki iletilerin sayısı arttıkça, özellikle aradığınız bir postayı bulmanız güçleşiyor. Doğru, Outlook bunun üstesinden gelmek için gelişmiş arama seçeneklerine ve türlü "görünüm"lere sahip, ama bunlar hiç de beklendiği kadar kullanıcı dostu ya da etkili değil. Dahası, menülerin derinlerine gömüldükleri için de arayıp bulmak beceri istiyor. Bu durumda ne yapacaksınız? Outlook'u terk edip Thunderbird'e ya da bir başka e-posta istemcisine geçmek istemeyenler için çok etkili bir Outlook eklentisi bulduk: Xobni (Gelen kutusu anlamındaki "inbox"ın tersten yazılmış hali).

Bill Gates bile Xobni'yi kullanmış ve şöyle diyor: "Outlook'a bir dizi sosyal ağ özelliği kazandırıyor. O yüzden çok, ama çok iyi olduğunu düşünüyoruz." Peki, sadede gelecek olursak, ne işe yarar bu Xobni? Xobni'nin yaptığı Outlook'un indirdiği, tüm klasörlerdeki e-postaları dizinlemek. Program, notları, takvimleri, görevleri ve adres defterlerini de dizinliyor. Sonra Outlook'u derinlemesine araştırıp takip edilecek işler, iş akışları ve teslim tarihleri oluşturmak için bilgiler ediniyor. İletişim alışkanlıklarınızı analiz ediyor ve iletişim kurduğunuz herkes için ayrı bir profil belirliyor. Asıl ilgi çekici özelliği ise bir anahtar sözcük ya da kişiyle ilgili iletileri göz açıp kapayana kadar bulup listelemesi.

Xobni ekranın sağ köşesinde bir görev bölmesi olarak görünüyor ve yüklendiği zaman bir arama kutusu ile bir sürü yararlı bilgi sunuyor.

Xobni yan çubuğu küçültülebiliyor ya da tümden kapatılabiliyor (eğer Outlook'u yavaşlattığını düşünüyorsanız). Ama Outlook'la birlikte açılıyor ve arka planda iletileri dizinlemeye başlıyor. Xobni'nin her kullanıcı profili için sunduğu bilgileri ve istatistikleri dikkatle incelemenizi tavsiye ediyoruz (Xobni bunları yazıştığınız herkes için tutuyor).

1. Adım: Dosya indirme ve kurulum

Kurulum dosyasını **www.xobni.com** adresinden indirin. Kurulum dosyası 3,5 MB boyutunda. Bu kurulum dosyasının haricinde, Microsoft.Net framework'e de ihtiyacınız olacak. Xobni bunun kurulu olup olmadığına bakıyor, değilse indirip sizin için kuruyor. Aynı zamanda, Xobni yan çubuğunu Linked.com profilleriyle ilişkilendirme teklifinde de bulunuyor. Bunu onaylarsanız, adres listenizdeki kişilerin Linked profilleri Xobni yan çubuğunda görüntüleniyor (isterseniz kapatabiliyorsunuz). Üretkenliğe bir katkısı olmadığından bu adımı atlamanızı öneriyoruz.

2. Adım: E-posta dizinleme

Xobni kurulumun ardından dizinleme için zamana gereksinim duruyor. Tavsiyemiz, Outlook'u ve Xobni'yi kapatıp Outlook'u tekrar başlatmanız, Xobni yan çubuğunu görüntülemeniz ve dizinlemeyi elle başlatmanız. Şu adımları takip edin:

- Windows Görev Yöneticisi'ni görüntülemek için [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş birleşimini uygulayın.
- "Process" sekmesine tıklayın.
- Listeden "OUTLOOK.EXE"yi bulup kapatın.
- Outlook'u yeniden çalıştırın, "Xobni / View Xobni Sidebar" komutunu verin.
- "Xobni / Index All Mail"e tıklayın.

3. Adım: Xobni ayarları

Xobni'nin performansını ve Outlook'un tepki verme süresini, birtakım seçenekleri değiştirerek hızlandırabilirsiniz.

- Outlook menüsünden "Xobni / Options"u seçin.
- "General", "Integration" ve "Schedule Time" seçeneklerindeki seçenekleri gözden geçirin.
- "Indexing" sekmesine tıklayın. Şimdi Outlook klasörlerini göreceksiniz.

• Klasörleri isimlerinin yanındaki "+" simgesine tıklayarak genişletebilirsiniz.
• Hangi alt klasörlerin dizinleneceğini, yanlarındaki kutulara tıklayarak belirleyin.

Dizinleme işlemini hızlandırmak için şu klasörleri dizinleme dışı bırakın: Archive, Journal, Notes, Drafts, Junk Mail, Deleted Items.

4. Adım: Xobni İstatistikleri

Xobni, normalde Microsoft Outlook'un ve Outlook Express'in sağlayamadığı istatistikleri de sunuyor. İşte bunlardan bazıları:
• Günün farklı zamanlarında, belirli bir kişiden alınan ve o kişiye gönderilen toplam e-posta sayısı.
• Göndericiye göre puanlanmış e-postalar (belirli bir kişiden gelen gelen e-postalar / gelen kutusundaki toplam ileti sayısı)
• Aldığnız maksimum e-posta sayısı, göndericiye göre sınıflandırılmış.
• Yaptığınız en fazla konuşma sayısı ve bu konuşmaların içeriği.
• Postalarla gönderilen dosya eklerinin sayısı ve bu eklerin listesi.

Xobni bu değerleri grafiksel olarak da gösterebiliyor. Bunun için "Xobni / Xobni Analytics"e tıklamanız yeterli.

5. Adım: Xobni'de arama

Xobni'nin belki de en iyi yanı, önceden alıp gönderdiğiniz iletiler arasında arama yapma hızı. Siz daha sözcüğü yazarken Xobni aramaya başlıyor. Örneğin arama kutusuna "CHIP" yazarsanız bu özcüğü içeren her türlü e-posta yazışması karşınıza geliyor.

Arama sonuçları listesinde fare imlecini herhangi bir iletinin üzerine getirdiğinizde, ileti açılan pencerede görüntüleniyor. Çift tıklarsanız da açılıyor. İletilere Xobni penceresidnen yanıt verebilir ya da başkalarına iletebilir, isterseniz de Outlook penceresinde açabilirsiniz. Arama özelliğinin belirli bir konuyla ilgili postaları aramada çok kullanışlı olduğunu gördük. Arama sonuçlarında, "View Conversation"a tıkladığınızda ilişkili tüm postalar anında listeleniyor. Program konuşmaya katılan kişileri ve bu konuşma sırasında el değiştiren dosyaları da gösteriyor. Bu, özellikle de ayrı yerlerden işbirliği içinde çalışan ekipler için çok faydalı. Outlook'un da mesajları bu şekilde gruplama seçeneği var tabii, ancak Xobni bunu daha da kolaylaştırıyor.

Atölye 15: Hızınıza hız katın!

CPU'yu ve grafik kartını hızlandırmanın birden çok yolu var. İsterseniz bilgisayar kurtlarının yolunu izleyin, isterseniz amatörlerin!

Overclocking, yani hız aşımı, çoğu kişinin karmaşık ve riskli diyerek uzak durduğu bir şey. Evet, eğer Windows Kayıt Defteri'ni ya da BIOS'u kullanarak yapıyorsanız karmaşık olduğu doğru. Ancak anakart ve grafik kartı üreticilerinin ürünlerine bir Overclock düğmesi koymasının ve ürünlerle birlikte overclock yazılımları vermesinin nedeni de bu. Söz konusu araçlar son derece kullanıcı dostu ve donanımınızı Windows'tan çıkmadan ve hız aşımının temellerini bilmeniz gerekmeden de hızlandırmanıza olanak tanıyor. En önde gelen avantajları ise, sadece optimal değerleri önerdikleri için, donanıma zarar gelmesini önlemeleri.

Şu anda üretilen donanımlar genelde küçük

üretim prosesleri (45 ve 32 nm) kullanılarak yapıldığından hem hız aşımı için büyük bir potansiyel sunuyorlar hem de zor ısınıyorlar. Örneğin, yeni Core i3 ve Core i5 işlemcileri üzerinde yazandan 1 GHz daha hızlı çalıştırmak olanaklı.

Donanımınızı hızlandırmaya geçmeden önce bir uyarıda bulunalım: Kasanızın iyi bir soğutmaya sahip olması şart çünkü hız aşımı donanımın normalden daha çok ısınmasına yol açıyor.

BIOS

BIOS'unuzun Overclock / Frequency ayarlarının olduğu kısma gidin ve burada BCLK (base clock frequency, temel saat frekansı) seçeneğini arayın. Bu değeri artırmanız hem CPU'nun hem de belleğin daha hızlı çalışmasını sağlayacaktır. Ama hemen söylemeliyiz ki, belleğiniz belirlenen hız değerleri içinde çalışıyor olmalı. CPU'nun efekif hızını bulmak içinse BCLK değerini CPU çarpanıyla çarpın. En son CPU'lar üzerlerinde belirtilen değerlerden kolayca 800 MHz ile 1GHz arası hızlı çalışabiliyorlar.

Ürünle gelen CPU overclock araçları

Gigabyte ve MSI'ın da aralarında bulunduğu bazı anakart üreticileri, CPU ve grafik kartını Windows'tan hızlandırmanızı sağlayan araçlar sunuyorlar. Kolay moddayken tek yapmanız gereken öntanımlı değerlerden birini seçmek ve PC'nizi yeniden başlatmak... Yazılım burada temel saat değerini (FSB) ve RAM hızını BIOS'tan uygun şekilde ayarlıyor. Gelişmiş seçeneklerde ise FSB, bellek hızı ve voltaj değerlerini elle ayarlayabilirsiniz. Bu tarz araçlar hem yeni kullanıcılara hem de profesyonellere hitap ediyor.

Otomatik overclock

Kimi anakartlarda, elle overclock yapma seçeneğinin dışında, amatörleri hedefleyen bir de otomatik overclock seçeneği bulunuyor. Tüm yapmanız gereken önceden tanımlanmış değerler arasından istediğiniz CPU hızını seçmek, BIOS ayarlarını kaydetmek ve bilgisayarı yeniden başlatmak. Örneğin, anakarta AMD Phenom II X4 945 işlemcisini taktığınızda listede Phenom II X4 955 ve 965 seçenekleri de etkinleşiyor ve isterseniz Phenom II X4 945'inizi, üst modeller olan 955 ya da 965'in hızında çalıştırabiliyorsunuz. Bu seçenekler belleğin daima ideal hızlarda çalışmasını sağlayarak, sistem kararlılığının sorun olmasını da engelliyor. Böylece işlemcinizi 200 ila 800 MHz hızlandırmanız mümkün.

Anakart üzerindeki overclock anahtarı

Bu teknik için hiç kafa yormaya gerek yok. O kadar basit ki, yapmanız gereken kasayı açmak, anakarttaki OC düğmesine basmak ve PC'nizi çalıştırmak. Anakart üzerindeki hız aşımı işlemcisi 30 saniye gibi bir süre içinde en uygun CPU hızını, bellek hızını ve voltajları belirleyerek bunları BIOS'a uyguluyor. İşte göz açıp kapayana dek işlemcinizi hızlandırdınız!

Ürünle gelen GPU overclock araçları

Grafik kartlarının hız aşım işlemlerinde ise çekirdek hızı, bellek hızı ve gölgeleyici (shader) hızı etkenleri var. EVGA, Asus ve MSI bazı modellerle birlikte overclock yazılımları da sunuyor. Bu uygulamalar karta özgü olmayabiliyor ve aynı işlemciyi içeren diğer tüm kartlarla da kullanılabiliyor. EVGA Precision Tool böyle bir yazılım.

ATI Radeon grafik kartları için overclock

ATI Catalyst Kontrol Merkezi'nde ATI Overdrive adlı bir bölüm var ve buradan herhangi bir ATI

Radeon grafik kartına hız aşımı uygulayabiliyorsunuz. Öncelikle "Unlock" düğmesine basarak kilidi kaldırmanız, sonra da GPU saati, bellek saati ve fan hızı ayarlarını yapmanız gerekiyor. Önerimiz, kartın kararlılığını koruduğu en yüksek hıza varana dek 25 MHz'lik küçük artışlarla hızı yükseltmeniz.

Çarpan kilitsiz işlemciler

AMD Black Edition ve Intel Extreme Edition işlemcilerin diğerlerinden farkı, çarpan değerlerinin kilitlenmemiş olması. Bu özellik sayesinde, CPU'yu belirtilmiş değerlerin üstünde bir hızda çalıştırmak da olanaklı. Örneğin, AMD Athlon 64 X4 955 BE'yi (normal hızı 3,20 GHz, yani 200 x 16) sadece çarpan değerini x19'a getirerek 3,80 GHz hıza yükseltebilirsiniz.
Bunun en büyük faydası ise çarpan artışı bellek hızına yansımayacağı için sistemin kararlı çalışması. O yüzden de bu işlemciler hız tutkunlarının rüyası.

Atölye 16: Zil sesinizle farkınızı gösterin

Bu yazıda tanıttığımız araçlar ve verdiğimiz ipuçları sayesinde kendi MP3 zil seslerinizi oluşturabilir, MP3 dosyalarını kesip biçebilir, dosyaların sesini yükseltebilir ve dünyanın en sinir bozucu alarm sesini oluşturabilirsiniz.

Cep telefonları ilk keşfedildiğinde, kullanılan teknoloji yeteri kadar gelişkin değildi ve aygıtların işlevleri ses ve metin iletimiyle sınırlıydı. Oysa artık lüksten çıkıp bir gereksinime dönüşen telefonların teknolojisi de hızla ilerledi. Neredeyse herkesin cep telefonu taşıdığı bugünlerde, aygıtlar aynı zamanda bir tarz göstergesine dönüştü. Günümüzde cep telefonlarında WAV, MIDI ve MP3 dosyaları zil sesi olarak yaygın bir biçimde kullanılıyor. Bu ses biçimleriyle ne kadar yaratıcı şeyler yaratabileceğimizi bir görelim.

Kesin, biçin!

Cep telefonlarının genişletilebilir hafızası geniş MP3, hatta WAV ses dosyalarına izin verse de, dahili hafıza öyle değildir. Genelde, bunları telefonun dahili hafızasına sığdırmak için kesip biçmeniz gerekebilir. Bunu nasıl yapacağımıza bakalım.

Bir şarkıyı kesmek için bir ses düzenleyicisine ihtiyacımız olacak. Eğer elinizde Cool Edit Pro ya da Sound Forge gibi bir program varsa nasıl bir şeye benzediğini zaten biliyorsunuzdur. Eğer yoksa, **http://audacity.sourceforge.net/download/windows** adresinden indirebileceğiniz 3 MB'lık Audacity iş görecektir. Bu programın yanı sıra, Audacity'nin kestiğiniz dosyaları MP3 olarak kaydetmesini sağlayan LAME MP3 kodlayıcısına da (152 KB) ihtiyacınız olacak.

Audacity'yi kurduktan sonra zil sesi olarak kullanmak istediğiniz MP3'ü açın (içe aktarın) ve istediğiniz kısmını fare ile seçin. Bunu tıpkı bir metin düzenleyicisinde metin seçermiş gibi, farenin sol tuşunu basılı tutup sürükleyerek yapabilirsiniz.

İpucu: Daha hassas ve isabetli bir seçim yapmak için araç çubuğundaki büyütece tıklayabilirsiniz.

Şimdi menü çubuğundan "Edit / Trim" seçeneğini (kısayolu [Ctrl]+[T]) kullanarak seçimi kesin. Dinleyip istediğiniz gibi olup olmadığına bakın. Eğer kestiğiniz kısmın başlangıç veya bitişini değiştirmek isterseniz bu adımı tekrarlayabilirsiniz.

Kullanacağınız ses klibi hazır olunca, süslemek için ses etkileri ekleyebilirsiniz. Yapmanız

gereken ilk şey, sesin yavaşça yükselmesini ve biterken de alçalmasını sağlayacak olan "Fade-in" ve "Fade-out". Ses dosyanın başlangıcından kısa bir bölümü seçip "Effect / Fade-in" komutunu verin. Aynı prosedürü bu sefer de dosyanın sonu için, "Effect / Fade-out" seçeneğiyle yineleyin. Artık zil tonunuz birkaç kozmetik değişiklik için hazır (isteğe bağlı). İsterseniz yankı, gecikme, koro etkilerini kullanabilir ya da yine menü çubuğundan "Effects"e girerek zil sesini yükseltebilirsiniz. Uygulama, ses dosyalarına uygulanabilecek nice etki sunuyor.

Sinir bozucu alarm!

Eğer siz de sabahları kalkmakta güçlük çeken ve en gürültülü alarma bile bana mısın demeyen kesimdenseniz, bir de bunu deneyin! Bu tür bir ses kesinlikle sinir bozuyor ve eğer zil tonu olarak ayarlarsanız dostlarınızı da deliye döndürebilir. Şöyle ya da böyle, artık sabahları ne sınav kaçıracaksınız ne de toplantı.

Dikkat: Bu alarmla uyanmak çok hoş bir deneyim olmayabilir. Sesi çok yüksek olmasa da, aşırı sinir bozucu.

Günümüzde çoğu telefon istediğiniz müzik dosyasını zil sesi olarak belirlemenize olanak tanıyor. Burada hazır bir dosyayı açmanıza gerek yok, dosyayı sıfırdan yaratacağız. Audacity'yi çalıştırıp "File" menüsünden "Open"ı seçin. Şimdi bir ton oluşturmak için aşağıdaki adımları izleyin.

Menü çubuğundan "Generate / Tone" komutunu verin. Burada varsayılan dalga biçimi sinüs eğrisi ve genliği de 1.00. Bu değerlere dokunmayın. Frekansı "Frequency" kısmından 5000.00 Hz'e, uzunluğu ise "Length" bölümünden 0,25'e getirin ve "Generate tone" düğmesine tıklayın. Ton üretilince görüntüyü uzaklaştırma düğmesine birkaç kez basın ve ardından üretilmiş tonun sonundaki açık gri renkli alana tıklayın.

Şimdi tonun uzun bir döngü şeklinde tekrarlanabilmesi için biraz sessizliğe ihtiyacımız var. "Generate / Silence" komunutun verin, değer olarak 0,12'yi girin ve "Generate Silence" düğmesine basın. Bu, zaman çizelgesinde koyu gri bir alan olarak gözükecek.

İşin yarısı tamam. Şimdi sesi bir döngüye dönüştürmeniz ve alarm için ses dosyası haline getirmeniz gerekiyor. Tüm klibi seçin (mavi ve koyu gri alan). Ardından "Edit / Copy" ya da [Ctrl]+[C] ile kopyalayın. Klibin sonuna bir kez tıkladıktan sonra [Ctrli]+[V] ile yapıştırın. Bu, bir tekrar oldu. Döngüyü istediğiniz kadar tekrarlayabilirsiniz. 10 yeterli bir sayı.

Şimdi "File / Export as MP3" komutuyla dosyayı istediğiniz konuma kaydedin. Zil sesini telefonunuza aktarın ve test edin. Eğer gerekiyorsa sesi birkaç desibel yükseltebilirsiniz.

İpucu: Ton ve sessizlik için farklı kombinasyonlar ve frekanslar deneyebilirsiniz. Ancak 16.500 Hz'in üzerindeki frekanslar, insanoğlunun kulağı bu kadar geniş bir aralığı kaldırmadığı için zor duyulacaktır. Eğer kulağınız çınlıyorsa bu tonu hiç kullanmayın. Bu, yüksek frekanslı sesler üretmenin sadece bir yolu.

Sesi duymakta güçlük çekiyorsanız!

Cep telefonuyla arada bir şarkı dinlemeyi kim sevmez ki? Diyelim ki en gözde şarkınız, volümü sonuna kadar açtığınızda bile kısık sesli geliyor. Dosyanın ses düzeyini yükseltmek için şunları uygulayabilirsiniz: Aman kulaklarınıza zarar vermemeye dikkat edin!

Dosyaların sesini yükseltin

1. Adım: Farklı dosya biçimlerinin ses düzeyini yazılımsal olarak yükseltebilirsiniz. Audacity bu iş için uygun. Cool Edit Pro ve Sound Forge ise daha karmaşık işler için ideal. Yine de Cool Edit

Pro (yeni adıyla Audition) üzerinden anlatacak olursak: Dosyayı açın ve [Ctrl]+[A] tuşlarına basarak tamamını (ya da fareyle bir kısmını) seçin.

İpucu: Ses yükseltme işlemini Audacity'de yapıyorsanız "Effect / Amplify" menüsüne tıklayın, buradan "Allow Clipping" seçeneğini devre dışı bırakın ve dB değerini yükseltin. Böylece ses kalitesinde kayıp olmayacak. Eğer kutucuğu işaretlerseniz sesi daha da yükseltebilirsiniz ama kalite düşer.

İpucu: Eğer elinizdeki bir WAV dosyasıysa, Windows Sound Recorder'ı (Ses Kaydedicisi) kullanabilirsiniz. "Effect" seçeneğinden "Increase Volume"ü seçin (%25). Bu işlemi birkaç kez tekrarlamanız gerekebilir.

2. Adım: Dosyayı seçtikten sonra menü çubuğundan "Transform / Amplitude / Amplify"ı seçin. Sağ paneldeki hazır seçeneklerden birini de kullanabilirsiniz. İşe 3dB güçlendirmeyle başlamanızı öneririz. Rakam ne kadar büyürse ses de o kadar artıyor.

3. Adım: İşiniz bitince dosyayı kaydedip telefona kopyalayın ve yeniden dinleyin. Ses klibine farklı etkiler uygulayabilir, dilerseniz üzerine kendi sesinizi ya da müziğinizi de ekleyebilirsiniz.

Atölye 17: Windows 7 ile müzik akışları

Ev işi yaparken bir yandan müzik dinlemek istiyorsanız, artık arşivinizin bulunduğu bilgisayarı her yere taşımanıza gerek yok. Müzik arşivinizi kablosuz ağdan paylaşıma açabilirsiniz.

Bu atölye çalışmasında size bir dizüstünden diğerine nasıl müzik akışı iletebileceğinizi gösteriyoruz, ancak videolar ya da fotoğraflar gibi her türden sayısal ortam için aynı yöntemi kullanabilirsiniz.

1. Adım: Önce, sunucu görevi üstlenecek dizüstünü bir kablosuz ev ağına bağlayalım. Bu dizüstünde Windows 7 ve Windows Media Player 12'nin yanı sıra, paylaştırmak istediğiniz tüm videolar, müzikler ve fotoğraflar bulunuyor. Şimdi internet bildirim alanına farenin sağ tuşuyla tıklayıp "Open network and sharing center"ı seçin. Ardından "Connect to a network" deyin ve ağların listesinden tercih ettiğinizi seçip bağlanın. İstendiğinde, ağ güvenlik anahtarını girmeyi unutmayın.

2. Adım: Şimdi bir "Home Group" yaratacağız. "Network and Sharing Center"dan "HomeGroup"a ve ardından "What is the network location?"a tıklayın. Karşınıza, üzerinde üç seçenek olan bir pencere gelecek. "Home Network" yazan ilkini seçin. Bir sonraki pencerede paylaşmak istediğiniz kaynakları belirtip "Next"e tıklayın. Ekranda gösterilecek talimatları izleyin ve "Finish"e basarak bitirin.

3. Adım: "Network and Sharing Center"da "Change Advanced Sharing Settings"e basın, gerekli değişiklikleri yapın. Şimdi de "Media Streaming Options"a gidip dosyalarınıza kimin erişebileceğini belirleyin. Windows Media Player'ı açın, "Stream"i seçin ve "Automatically allow devices to play my media"yı işaretleyin. Paylaşmak istediğiniz içerik artık ağ üzerinde.

4. Adım: Bu içeriğe bir istemci PC'den ya da dizüstünden bağlanmak istiyorsanız, önce bu bilgisayarı sunucu dizüstüyle aynı kablosuz ağa

dahil edin. Bunun için ilk adımdaki prosedürü tekrarlayabilirsiniz.

5. Adım: Ağda, paylaşılmış dosyaları bulmak ve istemci PC'den medya paylaşmak için Windows Media Player'da "Library"ye sağ tuşla tıklayıp "Media Sharing"i seçin. Buradan diğer PC'lerin erişimini kısıtlayabilir ve aradığınız dosyaları bulabilirsiniz. İşiniz bittiğinde "OK" düğmesine basın. Artık sunucu PC WMP'de görünecek ve diğer işlevler aynen kullanılabilecek. Sunucu PC'deki müziği istediğiniz yerden çalmaya hazırsınız.

Atölye 18: Verileriniz yolda güvende olsun

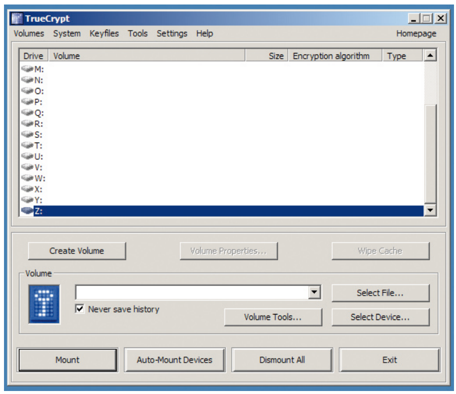
CHIP, taşınabilir veri depolama ortamlarını şifreleyerek verilerinizi nasıl koruyacağınızı gösteriyor.

Hassas verilerin yanlış ellere geçmemesini garantilemek için sayısız güvenlik yöntemi var. Kimileri yedeklerini harici ortamlara alıp disklerini biçimlendirerek verilerin kurtarılmasını engellediğini sanır, ancak birkaç özel araç ve azıcık teknik bilgiyle bu bilgiler bile hayata döndürülebilir. Peki, verilerinizi korumanın gerçekten güvenli bir yolu hiç mi yok? Yanıt: Şifreleme.

Taşınabilir sürücüleri şifrelemenin en büyük faydası, bu ortamlar kaybolsa ya da çalınsa bile, eline geçiren kişinin verilerinizi asla kötü amaçlar için kullanamayacak olması. Tabii parolaya sahip değilse.

Şifreleme ne demek?

Şifrelenmiş veriyi, arada bir çevirmen olmadan anlaşılması mümkün olmayan, eski bir dilde yazılmış bir parşömen gibi düşünün. Verileriniz parşömen, aradaki çevirmen ise şifreleme yazılımı oluyor. Bu yazılım, sizin dilinizi bu eski dile dönüştürüyor ve tersini yapıyor. Şifrelemenin altında kriptografi ilkesi yatıyor. Bu, iletileri karıştırarak şifreleme anahtarına sahip olmayanların anlamayacağı hale getiren eski bir yöntem. Şifrelenen veri, yokluğunda verileri işe yaramaz hale

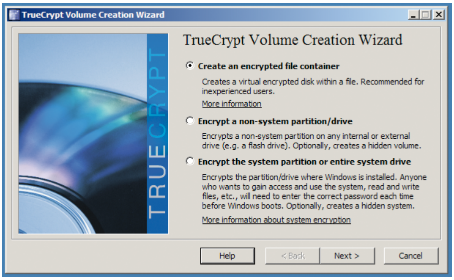

getiren bir parolayla korunuyor. Şifreleme ilkesi hayatımızın aslında her aşamasında yer alsa da, biz farkında olmuyoruz. ATM'ler ve çevrimiçi bankacılık bunun başta gelen örnekleri.

TrueCrypt'in avantajı nedir?

Bu atölye için TrueCrypt'i tercih etmemizin nedenleri açık kaynaklı ve son derece zengin özelliklerle donatılmış olması. Bu seçenek zenginliği farklı alanlarda kullanılmasını sağlıyor.

Bir diğer avantajı da kurulum gerektirmeden kullanılabilen, taşınabilir bir yazılım olması. Veri şifrelemek için birçok seçenek olsa da, biz şifreli bir sanal sürücü oluşturma üzerinde duracağız.

1. Adım: TrueCrypt'i indirip çalıştırdıktan sonra, verileri kopyalama anında şifreleyip deşifre etmenize olanak tanıyan bir sanal sürücüyü barındıracak "taşıyıcı"yı (container) oluşturmalısınız. Bunun için "Create an encrypted file container"ı seçin. Görünmez bir şifreli sürücü yaratmak güvenliği bir kat artıracaktır.

2. Adım: Şu aşamada henüz hiçbir dosya şifrelenmiş değil. Tek yaptığımız, şifreli dosyaları içerecek taşıyıcıyı oluşturmak. Bu noktada, mevcut bir dosyayı seçerseniz üzerine yazılacak ve dosyayı sonsuza dek yitireceksiniz. O yüzden, taşıyıcı için yeni bir isim belirtin.

Şifreleme yöntemini ve doğrulama algoritmasını seçebilirsiniz. Bu konuda ayrıntılı bilgi istiyorsanız programın dahili öğreticisindeki "Encryption Algorithms" ve "Hash Algorithms" kısımlarına bakabilirsiniz. Eğer istemiyorsanız, varsayılan ayarları kullanmanız yeterli.

3. Adım: Şifreli dosyalara ayrılacak alanı belirleyebilirsiniz. Diyelim ki 120 GB'lık taşınabilir bir sürücünüz var. Bunun bir kısmını şifreli verilere tahsis edip geri kalanını genel depolama amacıyla kullanabilirsiniz. Şifrelemenin en önemli noktası, parolayı akılcı seçmek. Parola ne kadar güçlüyse o kadar güvendesiniz demektir. TrueCrypt'te parolalar rakamların, harflerin ve özel karakterlerin bir bileşimini içerecek şekilde, 64 karakter uzunluğunda olabiliyor. 20 karakterden uzun bir parola yaratmanızı şiddetle öneririz. TrueCrypt aynı zamanda deşifre anahtarını fiziksel olarak korumanız için anahtar dosya kullanımına da olanak veriyor.

4. Adım: 4 GB'tan büyük dosyalar, şifreli sürücü için özel bir dosya sistemi gerektirebiliyor. Bu yüzden, büyük dosyalar kullanıp kullanmayacağınızı belirtmelisiniz. Hangi dosya sisteminin kullanılacağını seçin. Sonra sürücüyü biçimlendirerek taşıyıcı oluşturma adımını tamamlayın. 2,5 inçlik taşınabilir bir sabit diskte, USB arabirimini kullanarak 10 GB'lık bir taşıyıcı oluşturmak bizim 7-8 dakikamızı aldı. Disk biçimlendirme süresi, sürücünün boyutuna göre değişiyor.

5. Adım: Taşıyıcı yaratıldıktan sonra TrueCrypt'in ana penceresinden bir sürücü harfi atamanız gerekiyor. Bu, taşıyıcıyı şifreli bir sanal sürücü olarak kullanmanıza izin verecek. Ana pencereye dönün, kaydettiğiniz taşıyıcı dosyayı bulmak için "Select"e ve ardından "Open"a basın.

Taşıyıcınız artık sisteme bağlanmaya hazır. Bunun için listeden bir sürücü harfi seçip "Mount"a basın. Sizden parola istenecek. Önceki aşamalarda, taşıyıcıyı oluştururken belirlediğiniz parolayı girin. Artık şifreli sürücünüz kullanıma hazır.

6. Adım: Veriler sürücüye kopyalandıkları sırada anında şifreleniyor. Bu sürücüden bir dosyaya eriştiğinizde ise dosya anında deşifre edilerek kullanıma hazır hale getiriliyor. Dosyayı kapatırsanız, bilgisayarınızı kapatırsanız veya taşınabilir sürücüyü sökerseniz veriler yine şifreleniyor (kaybolmuyor). Programı kapatmak bir sürücüyü sistemden ayırmadığı için şifreli verilerinize hala erişilebilecektir. O yüzden, işinizi her bitirdiğinizde ana pencereden sürücüyü sistemden ayırmalı ve böylece verilerinizi tekrar şifreli hale dönüştürmelisiniz. İsterseniz prog-

ramın otomatik sürücü bağlama özelliğinden de faydalanabilirsiniz. Bu atölyede size verileri şifrelemenin kolay bir yolunu gösterdik, ama belki de ihtiyacınız olan şey koca bir sürücüyü baştan aşağı şifrelemektir. Bunun için de 1. adıma dönüp "Encrypt a non-system partition/drive"ı seçmelisiniz. Talimatlara uyunca geri kalanı kolay.
Son olarak yandaki ipucuna bir göz atalım.

İpucu: Houston, bir sorunumuz var!
Şifreleme işlemi geri alınabilir ve veriler her şey yolundaysa kolayca deşifre edilebilir olsa da, en ufak bir hata bir felakete yol açabilir. Örneğin, parolanızı unutursanız verilerinizi geri almak mümkün değil. Eğer bir anahtar dosya kullanıyorsanız ve bu dosya hasar görür ya da kaybolursa yine verilerinize elveda demeniz gerekir. Yani, veri şifrelemeyi kullanacaksanız siz siz olun, parolanızı kesinlikle unutmayın.

Atölye 19: Belleklere ince ayar çekin

5-5-5-15 ya da 4-4-4-12 gibi rakamları görünce şaşırarak bakıyorsanız, büyük olasılıkla RAM yongalarınızı da layığıyla kullanamıyorsunuz demektir. Bellek zamanlamaları ve hız ayarları için küçük atölyemizi mutlaka okuyun.

5-5-5-15, 4-4-4-12 ya da CL4 gibi değerler size bir şey ifade etmiyor mu? Bunlar, işlemcinin ihtiyaç duyduğu birtakım verileri işlemek ve erişmek için bellek yongalarının kullandığı hızı ve zamanlamaları anlatıyor. Bu rakamlar ne kadar yüksek olursa, işlemciniz belleğin veri gereksinimine yanıt vermesi için o kadar beklemek zorundadır. O yüzden, bellek zamanlaması ne kadar düşükse o kadar iyidir. Dolayısıyla giriş seviyesi modellere kıyasla daha iyi zamanlama ve daha yüksek hız değerlerine sahip olan üst düzey bellekler daha pahalıdır..

Bir bellek yongasını elinize aldığınızda, üzerinde kısa çizgilerle birbirinden ayrılmış dört grup rakam dikkatinizi çeker. Bunlar şu sırayla dizilmiştir: CL – TRCD – TRP – TRAS. Bu rakamlardan ilki olan CAS (Column Acces Strobe) gecikme değeri, en önemlisidir. Basit bir dille anlatacak olursak bu değer, bellek denetçisinin okuma komutu göndermesiyle istenen bilginin bellek modülünün bacaklarından okunması arasında ne kadar zaman (kaç döngü) geçtiğini gösterir. Optimal sistem performansı için, BIOS'taki bellek zamanlaması ve hızının üretici değerlerine uygun olması gerekir. Eğer yeni bellek alıp anakartınıza takacak ve bellek hızı ile zamanlamasını otomatik değerlerde bırakacak olursanız, büyük ihtimalle bellek, kendisi için belirlenen en iyi değerlerde değil, BIOS'un belirlediği değerlerde çalışacaktır. Bu da PC'nizin performansını düşürecek kadar yavaş olabilir. İşte, RAM'lerinizi yapılandırmak ve performans artışı sağlamak için küçük bir atölye:

1. Adım: Belleğinizin spesifikasyonlarını öğrenin

İlk işiniz, RAM'lerinizin zamanlama ve hız değerlerini bulmak. Eğer bunu üreticinin web sitesinden bulamıyorsanız, satın aldığınız firmaya başvurabilirsiniz. Giriş seviyesi DDR2 bellek modüllerinin büyük kısmı 5-5-5-18 ya da 5-5-5-15 zamanlama değerleriyle gelir. Bunu, CAS Latency (CL) değerinin 5 olmasından da anlayabilirsiniz. Yeni bir PC topluyorsanız anakartınızın desteklediği maksimum (yani aslında en düşük) değere uygun RAM almalısınız. Eğer belleğiniz anakartın desteklediğinden hızlıysa da, daha yavaş çalışacaktır.

2. Adım: BIOS ayarlarını değiştirin
Gereken bilgiyi bir kenara not ettikten sonra PC'nizi yeniden başlatıp BIOS ayarlarına girin. Bellek ayarlarının olduğu kısma gidin. Eğer hız ve zamanlama değerleri otomatiğe ayarlıysa siz elle ayar kısmına girerek bunları düzeltin. İşinizi bitirince BIOS ayarlarını kaydedip PC'yi yeniden başlatın.

3. Adım: Ayarları doğrulayın
Eğer PC sapasağlam açılır ve her şey yolunda giderse, CPU-Z adlı ücretsiz yazılımı kullanarak belleğin sizin belirlediğiniz değerlerde çalışıp çalışmadığına bakabilirsiniz. Eğer PC'niz hiç açılmazsa BIOS'u sıfırlayıp ayarları doğru yapıp yapmadığınızı kontrol edin. Bellek değerleri doğru değilse, sistemin kararlı çalışmasını engelleyebilir.

Atölye 20: Çekin, aktarın, düzenleyin

Her türden dijital ortam hayatımıza yavaş yavaş sızmış halde. Günümüzde her iki kişiden birinin dijital kamerası var ve daha önce hiç kamera sahibi olmamışlar da satın alma hayalleri kuruyor. İşte dijital dünyada saygın bir yönetmen olmanız için gerekenler.

Bazen, kendi fotoğraf, video ve müziklerimizi çevrimiçi topluluklara yüklerken aslında küresel bir platforma adım attığımızı unutuyoruz. Günümüzün ünlülerinin çoğunluğu, şan ve şöhretlerini internete borçlu ve ilk başta da muhtemelen bu kadar ilgi göreceklerini düşünmemişlerdi. Peki, size engel olan ne var? Şansınızı deneyin, becerilerinizi keşfedin ve kendi videolarınızla geleceğin yıldızı olun.

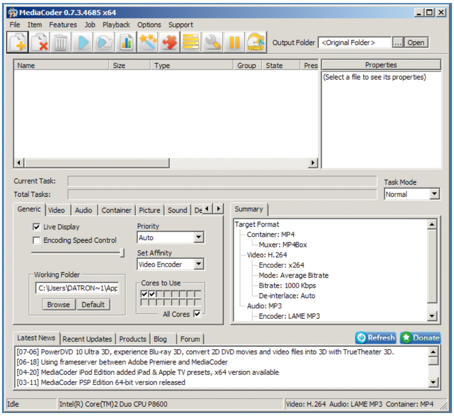
Sıfırdan bir video çekmek için gereksinimleriniz şunlar: Bir video kamera, üzerinde herhangi bir düzenleme yazılımı (Windows Movie Maker bile yeterli) bulunan sıradan bir bilgisayar ve birazcık da sabır. Atölyemizin kapsamı, çektiğiniz videoları önce bilgisayara aktarıp düzenledikten sonra, farklı biçimlere çevirmek. Bunu planlarken biz de Canon DC 220 kameramızla küçük bir çekim yapıp mini DVD'ye kaydettik. Sonra bu DVD'deki verileri sabit diskimize taşıyıp kameranın kendi dosya biçimi olan ROF'u, kolaylık için standart AVI'ye dönüştürdük. Diğer video kameralarda, videoları sabit diskinize

taşımak için farklı yöntemlere başvurmanız gerekebilir. Kameralar genelde videoları aktarmayı kolaylaştıran yazılımlarla geliyor.

Verileri kameradan PC'ye aktarmak için DVD, USB, FireWire ve benzeri yöntemler kullanılabilir. Düzenleme içinse Windows Movie Maker, Sony Vegas, Adobe Premiere tercih edilebilir. Bu seçim için özellik kümesi, kullanım kolaylığı, mevcut geçiş ve etkiler ve prodüksiyon kalitesini gözetmek gerekli. Atölyemizde biz ücretsiz Windows Movie Maker'dan faydalanacağız.

1. Adım: Çekime başlamadan önce kameranın ayarlarını genel çekim kipine getirmek gereki-

yor. Günümüzde çoğu kamera, çekeceğiniz videonun yaratıcılığına uygun şekilde kullanabileceğiniz geçişlere ve etkilere sahip. Ancak bunları sonra düzenleme aşamasında ekleyeceğimizden filmlerinizi hiçbir efekte başvurmadan en sade haliyle çekmenizi öneriyoruz. Fakat düzenleme kısmı sizi korkutuyorsa ya da videonuz için en uygun filtre ya da etkiyi bulduysanız o zaman hiç çekinmeyin. Menüden, yakınlaştırma hızı, açıklık denetimi ve ses düzeyi gibi diğer kısımları da belirleyin.

2. Adım: Bu adım, spontane çekilmemiş ama aylarca öncesinden planlanmamış videolar için önemli. Örneğin, videonuza arka plan için küçük nesneler, hatta yazıcıdan basılmış dekorlar kullanabilirsiniz. Örneğin biz, yakın çekimlerde iyi ayrıntı sunduğu için plastik oyuncak askerlerden faydalandık. Üstelik test çekimlerinde de çok fotojenik olduklarını keşfettik.

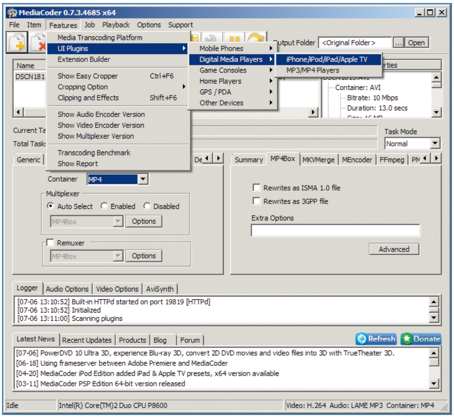
3. Adım: Yeterince çekim yapıp düzenleme aşamasına geldiyseniz, önce videoları bilgisayara aktarmalısınız. Bu kısım kullandığınız kameranın modeline ve bağlantı biçimine göre farklılık gösteriyor. Günümüz kameralarında, çekilen görüntüler genellikle USB ya da FireWire ile aktarılıyor. O yüzden çift taraflı bir USB ya da FireWire kablosu işinizi görecektir. Dosyaları mutlaka sıkıştırılmamış AVI biçiminde aktarmalısınız. Bu, düzenleme ve dışa aktarma adımlarında size en yüksek kaliteyi sunacak.

4. Adım: Eğer herhangi bir yazılım kullanmadan video aktaracaksanız, bir video kartına ya da TV tuner'a ihtiyacınız olabilir. Hangisini seçerseniz seçin, düzenleme yazılımlarının görüntü yakalama seçeneği (Windows Movie Maker'da da var) bunu halledecektir. Videoları düzenleme yazılımlarıyla aktarıyorsanız kare kare görüntüleyebilir ve atlanan kareleri ve diğer aktarım hatalarını görebilirsiniz. Önce aktarılacak video görüntüsünü kameranızdan başa sarın, sonra düzenleme yazılımındaki "Record" ya da "Capture" düğmesine basın.

5. Adım: Bu adım, kullandığınız kamera DVD'ye ya da sabit diske kayıt yapıyorsa geçerli. Videolarınız DVD'ye kayıt edildiyse, öncelikle kameranın menüsünden diski sonlandırmanız, sonra da beraberinde gelen özel yazılımla aktarmanız şart. Bir diğer yöntem ise sonlandırılmış DVD'yi PC'nizin sürücüsüne takıp dosyaları Virtual Dub gibi bir dosya dönüşüm yazılımıyla AVI'ye çevirmek. Ancak bu sonuncu yöntemi çok tavsiye etmiyoruz.

6. Adım: Tüm dosyalarınız bilgisayarınızda ve istenen biçimde olduğuna göre, artık düzenleme için kullanacağınız sahneleri seçebilirsiniz. Bu adımda gereksiz çekimleri eleyebilirsiniz. Çoğu zaman, videoları yakalamakta kullandığınız yazılımı düzenleme amaçlı da kullanabilirsiniz. Yeni kamera modellerinde ve düzenleme yazılımlarında veriler otomatikman birbirinden bağımsız klipler halinde aktarılıyor (kayıt düğmesine her basışınızda ayrı bir klip oluşturuluyor).

7. Adım: Videolar spontaneyse tüm çekimleri

gözden geçirip videonun son halinde olmasını istediklerinizi seçin. Eğer planlı çekiyorsanız, senaryodan da faydalanabilirsiniz. Şimdi görüntüleri zaman çizelgesine ya da koleksiyona sürükleyip bırakın. Klipleri köşelerinden tutup kısaltabilir ya da uzatabilirsiniz. Tüm klipleri sıralayarak, videonun kaba bir halini oluşturun. Tüm yapmanız gereken, kliplerin belirlediğiniz plana uygun sıralandığından emin olmak.

8. Adım: Geçişler, klipleri birleştirmek ve filmin akıcılığını sağlamak üzere kullandığınız etkilerdir. Geçişleri kullanmak apayrı bir sanat, ama çiçeği burnunda bir yönetmen olarak bunları kafanıza estiği gibi kullanabilir, görselliği geliştirebilirsiniz. Bir geçişi kullanmak için Windows Movie Maker'da önce listeden seçmeniz, sonra iki ayrı klip arasına sürüklemeniz ve sahnede nasıl duracağını görmek üzere oynatma düğmesine basmanız gerekiyor. Beğenmediyseniz listeden bir başkasını deneyebilirsiniz. Geçişleri, öykünün içinde yaratıcı biçimde ilerlemek için kullanabilirsiniz.

9. Adım: Burada sözünü ettiklerimiz özel etkiler değil de filminizi bir bütün haline getiren normal etkiler. Örneğin, fade in, fade out ve fade to black (ekranın giderek kararması) gibi etkiler olmasa, bir filmin akıcılığını yitirdiğini ve kesik kesik gittiğini, izleyicinin dikkatini dağıttığını görürdünüz. Bu etkileri en iyi şekilde kullanarak, bir filmi oluşturan sahneleri bağlamak çok önemli. Eski film görünümü gibi etkiler ise belirli bir dönemi yeniden oluşturmakta faydalı olabilir. Etkileri kullanmak için etki listesinden seçip kliplerin üzerine sürükleyin.

10. Adım: Herkes sessiz film sevmez! Müzik, görselliğe yepyeni bir boyut ve güç katar. Movie Maker'da, bilgisayarınızdaki bir müzik izini koleksiyonlarınıza ekleyebilirsiniz. Ardından, artık koleksiyonda yer alan ses izini tutup, geçiş şeridinin altındaki zaman çizelgesine sürükleyin. Movie Maker ses üzerinde çok oynama şansı vermediğinden kullandığınız müzik izinin ses düzeyine dikkat etmelisiniz. Ses düzeyini görsellerle birlikte sınayıp eğer çok alçak ya da yüksek değilse sonraki adıma geçebilirsiniz.

11. Adım: Evde yapılmış videolarda ufak tefek sorunlarla karşılaşmanız kaçınılmaz. Böyle durumlarda, anlaşılırlığı artırmak için metinlere başvurabilirsiniz. Movie Maker'da ilgili menüden videolarınıza yazı eklemek için beş farklı seçeneğe erişebilirsiniz.

MovieMaker'da bunları en etkili şekilde kullanmak için önceden belirlenmiş ayarlar bulunuyor. Ayrıca kullandığınız yazı tipini, büyüklüğünü, rengini değiştirip hareketlendirebilirsiniz.

12. Adım: Birçok deneme yanılmadan sonra, "kes!" demeyi başardınız. Artık video, müzik, metin, geçiş ve etkilerin bir karışımı olan filminizi Movie Maker'ın "Dosya" menüsünden kaydedebilirsiniz. Videonuzu uygun boyutlara getirmeniz için gerekli seçeneklerle karşılaşacaksınız. Eğer videonuzu e-postayla yollamak isterseniz, küçük boyutlara indirgeyen bir seçenek de var. Dosya aktarma seçeneklerini ayarlayıp işi bitirebilirsiniz.

Atölye 21: Sitenize Google'dan ücretsiz anket

Google Docs kuvvetli ve bedava bir çevrimiçi metin işleme hizmeti. Peki, Google Docs'u anket formu oluşturmak ve dağıtmak için kullanabileceğinizi de biliyor musunuz? İşte tüm ayrıntılarıyla karşınızda.

Kimi zaman okuldaki ödevleriniz ya da işyerinizdeki bir proje yüzünden anket oluşturmanız gerekebilir, ancak bir anket formunu düzenlemek ve biçimlendirmek hem can sıkıcı hem de çok zahmetli. Soruları dikkatli şekilde hazırlamalı, formları basmalı, sonra elle dağıtmalısınız. Hepsi yetmezmiş gibi, bu formları geri aldıktan sonra da insanın uykularını kaçıran, uğraşmalı bir de veri toplama süreci var. Oysa Google Docs birkaç tıklamayla size aradığınız formu oluşturabilir.

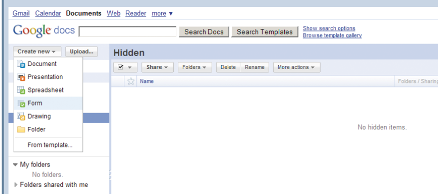
Formu nasıl yaratacaksınız?

İlkin **www.docs.google.com** adresine gidip Google hesabınızı kullanarak oturum açın. Ardından "New" ve açılır listeden de "Form"u seçin. Karşınıza, soruları girmeniz için bir sayfa çıkacak.

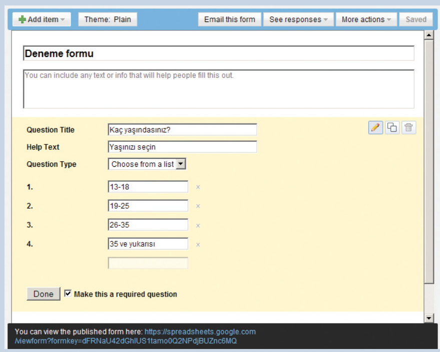
Karşınıza çıkan kutulara "Deneme formu" gibi bir isim ve gereken tanımları girin. "Name" kutusu boş kalsın; bu, formu yanıtlayan kişinin doldurması için. "Question Title" ve "Help Text" alanlarına sorularınızı ve eğer gerekiyorsa, anket dolduranlara yönelik ipuçlarını girmelisiniz. "Question Type" açılır listesinden "Text", "Multiple Choice" ya da "Checkboxes" olmak üzere, analiz yönteminize uygun soru biçimini seçebilirsiniz. "Choose from a list" form dolduranı birkaç seçenekten birini seçmek zorunda bırakırken, "Text"i her şeyin yazılabileceği, açık uçlu sorular için kullanmalısınız. Soruyu hazırladıktan sonra "Done" düğmesine basarak bitirin. Eğer bir sorunun doldurulması zorunluysa o zaman "Make this a required question" kutucuğuna işaret koyun.

Şimdi "Add question" düğmesine basarak bir sonraki soruyu hazırlayın ve tüm hepsini biti-

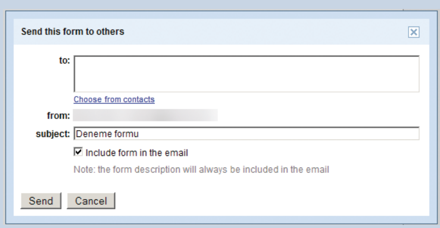
BİR BAKIŞTA

1. Adım: Yeni bir form oluşturmak için Google Docs'a oturum açın.

2. Adım: Sorularınızı yazıp türünü belirleyin.

3. Adım: Tamamlanmış anket formunu kontrol edin. Anketi alıcılara gönderin.

rene kadar bu adımları tekrarlayın. Ardından sağ üst köşedeki "Save" düğmesine basarak yeni Google belgenizi kaydedin.

Formu yayınlama

Formunuzu oluşturduktan sonra, doldurulması için göndermelisiniz. Bunun için, "Email this form"a basın ve alıcıların e-posta adreslerini girin. Google Docs, formun tanımını içeren bir e-posta iletisi ve sadece o alıcıya özgü bir bağlantı adresi ekleyerek yollayacak. Alternatif olarak, bu anketi web günlüğünüzde ya da web sitenizde kullanmak isterseniz, "More Actions" ve "Embed" seçeneklerine basın. Böylece, sitenize yapıştırabileceğiniz ve formu gömülü hale getirecek bir HTML kodu üretilecek.

Atölye 22: Parmaklarınızın ucundaki ağ ayarları

Eğer bilgisayarınızı birden çok yerde kullanıyorsanız her seferinde ağ ayarlarını en baştan girmek ömür törpüsüne dönüşebilir. CHIP, ağlar arasında nasıl kolayca geçiş yapacağınızı gösteriyor.

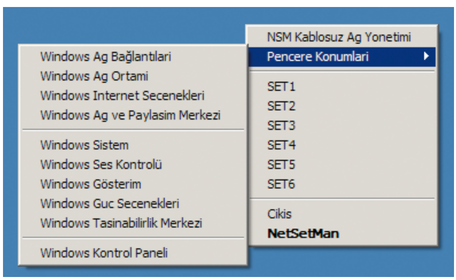
Kimi zaman siz de dizüstü bilgisayarınızı taşıdığınız her yerde ağ ayarlarını sıfırdan yapmak zorunda kalırsınız. Diyelim ki iş yüzünden birkaç haftada bir Ankara'daki genel merkeze gitmeniz ve oradaki toplantılara katılmanız gerekiyor. Ankara'dayken internete ofisin vekil sunucusu üzerinden internete bağlanıyorsunuz. Yolculuk sırasındaysa cep telefonunuzdan. Demek ki ev, iş, genel merkez ve yolculuk olmak üzere en aşağı dört IP ayar kümesini aklınızda tutmak zorundasınız.

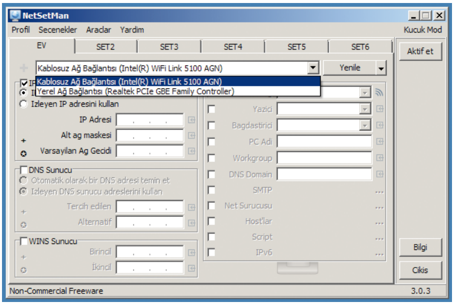
Peki, bunlarla nasıl başa çıkacaksınız? Kağıda yazarak mı? Bunu iki tıklamayla halledecek bir çözüm var: NetSetMan yazılımı, farklı ağ profillerini kaydetmenize imkan tanıyor.

NetSetMan'i çalıştırmadan önce IP adresinizi, alt ağ maskesini ve varsayılan ağ geçidini bir kenara not edin. Bunlar bitince, şu dört basit adımı izleyin:

1. Adım:
Yazılımı **www.netsetman.com** adresinden indirip kurun. Kurulumdan sonra çalıştırın. Karşınıza gelen ekrandan ağ bağdaştırıcınız için altı farklı seçenekten birini seçebilir ya da dizüstünüzde birden fazla ağ kartı varsa (kablolu ya da kablosuz) bunlar arasında geçiş yapabilirsiniz.

2. Adım:
Üstteki altı sekmeden "SET 1"i seçin. Sekmeye farenin sağ tuşuyla tıklayıp ismini "EV" olarak değiştirin. İstediğiniz ağ bağdaştırıcısını açılır listeden seçin. "IP" seçeneğini işaretleyip "Use the following IP address"i seçin. Şimdi IP adresinizi, alt ağ maskenizi, varsayılan ağ geçidini ve

eğer gerekiyorsa DNS'i girin. Aynısını diğer üç profil için de yapın.

3. Adım:

Şimdi, yarattığınız dört profilden istediğiniz birine tıklayarak anında geçiş yapabilirsiniz. Bunu ana menüden yapabileceğiniz gibi, görev çubuğundaki NetSetMan simgesine sağ tuşla tıklayıp ilgili profili seçerek de yapabilirsiniz.

Hatta *Options / Export profile and settings* komutuyla bu ayarları yedekleyebilirsiniz de. Yedek dosyaları sadece yedeklemenin ötesinde, programın altı adet profil sınırlamasını da aşmanızı sağlıyor. Seçtiğiniz profile bir PC ve çalışma grubu adı, hatta varsayılan bir yazıcı atayabilirsiniz.

Bir diğer konu da "Tools" menüsü. Buradan ağ bağlantılarına, ağ ortamına ve internet seçeneklerine hiç Başlat menüsüne gerek kalmadan da doğrudan erişebilirsiniz.

Atölye 23: Gece çekimlerinde başarının sırrı

Gece fotoğrafçılığı gündüz fotoğrafçılığına benzemez. Fotoğraf makinenizin olabildiğince fazla ışık yakalaması için ayar yapmanız gerekir. İşte gece fotoğraflarında doğru pozlamanın sırrı.

Gündüzleri, gün ışığında fotoğraf çekmek çocuk oyuncağıdır. Tek yapmanız gereken objektifi fotoğraflayacağınız konuya doğrultup deklanşöre basmaktır. Peki, ya gece fotoğraf çekmek isterseniz? Gece çekimleri, doğru yapıldığı takdirde, gündüz hiçbir zaman yakalayamayacağınız bir etki sunar. Tüm gereken, net ve sarsıntısız fotoğraf çekmenizi sağlayacak donanım.

Bir fotoğrafın son halini belirleyenler aydınlatma, açıklık değeri (f-stop) ve deklanşör hızıdır. (pozlama süresi). ISO duyarlılığını da belirleyebilirsiniz, ancak fotoğrafı daha yüksek bir ISO ayarında çekmek, özellikle de dijital fotoğraf makinelerinde görüntü kirliliğini artıran ve ayrıntıları azaltan bir uygulamadır.

İlk yapmanız gereken, kameranızı pozlama değerinin elle ayarlanabileceği elle çekim kipine getirmek. Eğer gece fotoğrafçılığıyla gerçekten ilgileniyorsanız, kamerayı uzun süre hareketsiz tutmak mümkün olmadığından bir üçayağa yatırım yapmanız gerekebilir.

Gece çekimleri için püf noktaları

Deklanşör hızı önceliği:

Ortam ışığını ayarladığınızı ve konuyu odakladığınızı varsayarsak, doğru pozlamayı sağlamak için deklanşör hızını belirlemeniz gerekir. Örneğin, hareket eden taşıtların stop lambalarının uzun birer çizgi halinde görünmesi için ISO duyarlılığını 200'de tutarken pozlama süresini beş saniyeye getirmeniz gerekir. Bu ışık çizgilerinin daha parlak ya da kalın olması için, lensin açılarak algılayıcıya daha fazla ışık düşürmesini sağlayacak şekilde deklanşör hızını on saniyeye yaklaştırmanız gerekebilir.

Böyle bir çekim sonunda, elbette elinize net bir araç fotoğrafı geçmeyecek çünkü bunlar hızla hareket ediyor. Söz konusu fotoğrafı yüksekten çekerseniz ışıkların daha büyük bir kısmını

yakalamakla kalmayacak, fotoğrafa derinlik de katacaksınız. Bir diğer konu da pozlama değeri. Pozlama değeri, kameranın algılayıcısının ışığa ne kadar maruz kaldığını belirler. Pozlama telafisi, kameranın kendi belirlediğinden daha az ya da çok pozlama yapmak istediğinizde değiştirebildiğiniz bir değer. Örneğin, bu değeri -2'ye getirmek görüntüyü karanlıklaştırırken, +2 yapmak parlaklaştırabilir.

Elle çekim:
Burada, pozlama değeri (yani EV) sizin elle girdiğiniz deklanşör hızına ve açıklık boyutuna göre belirlenir. O yüzden, pozlama telafisini sağlamak için deklanşör hızındaki her artış için açıklığı aynı oranda azaltmanız ya da tersini yapmanız doğru olur. Pozlama telafisinin sıfır olması fotoğrafın doğru pozlamaya sahip olduğunu göstermez, çünkü kameraların otomatik pozlama ayarları mükemmel olmadığından, çoğu zaman aşırı ya da düşük pozlamaya yol açabilir. Eğer resim aşırı aydınlıksa ya deklanşör hızını düşürmeniz ya da f duraklarını artırarak açıklık boyunu küçültmeniz gerekebilir. F durağı ne kadar yüksek seçildiyse açıklık o kadar küçülecek, böylece CCD ya da CMOS algılayıcıya düşen ışık miktarı azalacaktır. Örneğin, eğer kamera pozlama değeriniz -1 2/3 ise, deklanşör hızınızı ya da açıklık boyutunu beş kademe azaltmanız, eğer bu değer artı ise aynı derecede artırmanız gerecektir.

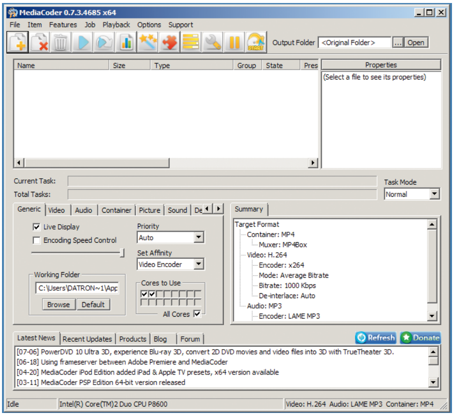
ISO duyarlılığı da fotoğrafçılıkta büyük rol oynar. ISO'daki her artışa karşılık olarak, açıklık boyutunu düşürmeniz ve deklanşör hızını artırmanız gerekir. Çünkü yüksek ISO değerleri CCD algılayıcıyı ışığa daha hassas hale getirerek görüntüyü aydınlıklaştırır. Tam size hitap eden görüntüyü bulmak için farklı ayarlarda çok sayıda çekim yapmayı unutmayın.

Atölye 24: Cebinizde gezen filmler

Multimedya özellikle cep telefonlar ve taşınabilir medya çalarlar eğer kanepede uzanıp oturmayı ya da sürekli yolculuk yapmayı sevenler için bulunmaz nimet. Ağzına kadar doldurduğunuz bu türden bir aygıt, saatlerce canınızın sıkılmayacağının garantisi. İşte, en sevdiğiniz videoları mobil aygıtlar için onda bir boyuta indirmenin yolları. Müzik dönüştürmeden farklı olarak, video dönüştürme görece karmaşık ve çok daha fazla sabır gerektiren bir iştir. Ara kodlama için sadece birkaç tıklama yeterli olsa da, elinizdeki aygıtla gelen yazılımlarda genelde pek seçim hakkınız olmaz. Yazılımın desteklediği video giriş biçimleri kısıtlıdır ve videoları düzenleme ya da geliştirme seçenekleri bulunmaz. Örneğin, bazıları AVI biçimini telefonunuzun ya da

PMP'nin (kişisel medya oynatıcı) destekleyebileceği hale çevirebilir, ama 4,7 GB'lık bir DVD filmini, aygıtınızın ekran çözünürlüğüne uygun

bir ölçeğe hiçbirisi getirmeyecektir.

İdeal bir yazılımın herhangi bir video biçimini herhangi bir başka biçime dönüştürebilmesi ve aynı anda videoları geliştirmek ve düzenlemek için araçlar sunması gerekir. MediaCoder işte bu tür, harikalar yaratan bir program. MediaCoder'la herhangi bir videoyu, yeryüzündeki tüm cep telefonlarına ve taşınır medya oynatıcılarına uygun hale getirebilirsiniz.

Multimedya taşıyıcıları

Video dosyaları, dosya uzantılarından hareketle ayırt edilebilir: AVI, MP4, WMV, 3GP, MOV. Bunlar aslında sadece sıkıştırılmış dosya ve video izlerini saklayan taşıyıcılardır. Bir video dosyasını oynattığınızda, medya oynatıcınız kodeklerin yardımıyla, sıkıştırılmış video ve ses izlerini çözer, ardından eşzamanlı olarak oynatır. Multimedya taşıyıcıları, destekledikleri video ve ses biçimleri bakımından birbirlerinden ayrılırlar. Örneğin, WMA taşıyıcısı videoları sadece WMV biçimindeyse, ses izlerini ise WMA ve MP3 biçimindeyse destekliyor. Eğer taşıyıcı desteklerse, herhangi bir ses ve video izi kombinasyonu yapılabilir. Örneğin, bir DVD videoyu (VOB taşıyıcısı içinde) video izi DivX biçiminde ve ses izi MP3 biçiminde olacak şekilde, bir AVI taşıyıcısında birleştirebilirsiniz. Ses ve video izlerini kodlayıp bir taşıyıcıda birleştirmek, video dönüştürme yazılımının işi. Sonuçta ortaya çıkan AVI dosyası, telefonun ya da PMP'nin bu AVI taşıyıcısını, içindeki DivX videoyu ve MP3 sesi desteklemesi şartıyla oynatılabilir. O yüzden, ilk önce şunları bulmanız gerekiyor:

• Telefonunuz ya da PMP tarafından desteklenen video taşıyıcısı.
• Taşıyıcının desteklediği ses ve video biçimleri.
• Aygıtın ekran çözünürlüğü.

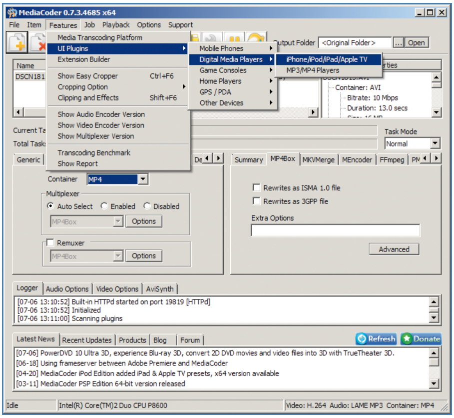
Bu bilgiyi üreticinin web sitesinden bulabilirsiniz. Eğer orası işe yaramazsa, oynatıcının oynatabildiği bir videoyu PC'nize aktarın ve GSpot aracını kullanarak o dosyada hangi ses ve video biçimlerinin kullanıldığını öğrenin. Video dosyasının uzantısı, taşıyıcının adını da belirleyecektir. GSpot'u **www.free-codecs.com/Gspot_download.htm** adresinden ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

Medya kodlama adımları

1. Adım: MediaCoder'ı kurup çalıştırın. Araç çubuğundaki "Add" düğmesine basıp kodlamak istediğiniz video dosyasını seçin. İsterseniz videoyu MediaCoder'ın penceresine de sürükleyebilirsiniz.

2. Adım: Farklı parametreler için özellik sekmelerini barındıran orta kısma dikkat. Eğer burada sekmeleri görmezseniz, MediaCoder'ı yapılandırma sırasında "Simple" yani basit arabirimi seçmiş olabilirsiniz. Sorun buysa "Options / User Interface Mode" kısmından "Normal"i seçin.

3. Adım: İlk sekmeye gidin ve çıkış klasörünü ayarlayın. Sonuçta üretilen dosya buraya kaydedilecek.

4. Adım: "Container" sekmesine gidip aygıtınızın desteklediği multimedya taşıyıcısını açılır listeden seçin.

5. Adım: Video sekmesine gidip aygıtınızın desteklediği video biçimini seçin. Eğer telefonunuz ya da PMP'niz bir dizi biçimi destekliyorsa, taşıyıcının da desteklediğini seçmelisiniz. Referans için, popüler taşıyıcıların uyumlu ses ve video biçimleri listeleniyor. Video bit oranını, kaydıracı sağa çekerek belirleyin. 1000 kbps iyi sonuçlar verecektir. Unutmayın ki bit oranı arttıkça dosya boyutu da büyür. Eğer video biçimi olarak XviD ya da H.264'ü seçtiyseniz sağdaki sekmelerden ince ayar yapabilirsiniz. Picture sekmesindeki "Summary" kısmından, bitmiş dosyanın tahmini boyutunu da görebilirsiniz.

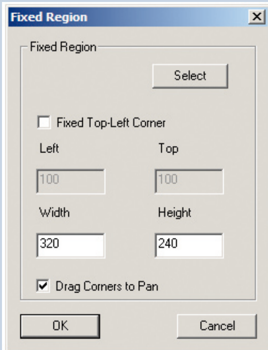
6. Adım: "Audio" sekmesine gidip, açılır listeden aygıtınızın desteklediği ses biçimini seçin. Siz biçimi seçince, sağ tarafta ilgili sekme açılacak. Hız kipi gibi parametreleri (değişken ya da sabit bit oranı) ve bit oranı gibi parametreleri belirleyin. 128 kbps yeterli ses kalitesi sunacaktır. Eğer ses biçimi olarak AAC'yi seçmek isterseniz, açılır listeden Nero Encoder'ı tercih edin ve istediğiniz profili sağdaki sekmenin açılır listesinden bulun.

7. Adım: "Picture" sekmesine gidip "Resize" açılır listesinden aygıtın çözünürlüğünü belirtin. Sonra, "Resize" sekmesinin altındaki "Crop" düğmesine tıklayın ve videonun üst ve alt kısımlarındaki siyah şeritleri kırpın. Bunun için sınırları fareyle sürükleyin ve videoyu karenin içinde oynatın. Eğer siyah şerit yoksa, kırpma seçeneklerine hiç dokunmayın bile. Pencereyi kapatın ve paramatreleri değiştirip değiştirmeyeceğiniz sorulduğunda "Hayır"a tıklayın. Şimdi Effects düğmesine tıkladığınızda, önizleme alanında videonun oynatıldığı bir ileti kutusu görünecek. Buradan parlaklık, kontrast ve renk düzeyi ayarlarını yapabilirsiniz. Eğer videodan bir parçayı kesip çıkarmak istiyorsanız, klipin başlamasını istediğiniz yere kaydıracı götürün ve "Mark In" düğmesine basın. Sonra kaydıracı videonun bitmesini istediğiniz yere taşıyıp "Mark Out"a basın. Videonun sadece seçili kısmı kodlanacaktır.

8. Adım: "Sound" sekmesine gidip kanal sayısını "Stereo" yapın. Eğer "5.1" olarak bırakırsanız dosya boyutu büyüyecektir. Eğer videonun sesi kısıksa "Gain" kutusunu işaretleyip kaydıracı hafifçe sağa çekin.

9. Adım: Hepsi bu kadar! Artık tüm yapmanız gereken, araç çubuğundaki "Start" düğmesine basıp MediaCoder'ın videoyu işlemesini beklemek. Dönüştürdüğünüz video en başta saptadığınız çıkış klasöründe yerini alacaktır. Videoyu multimedya cep telefonunuza ya da PMP'ye yükleyip keyfini çıkarın.

Atölye 25: Ekran görüntüsü yetmiyorsa Screencast!

Bilgisayar monitörünün hangi kısmının kaydedileceğini fareyle belirleyin.

Durağan ekran görüntüleri iletmek istediğiniz mesajı ulaştıramıyor mu? O zaman screencast kullanın ve bilgisayarınızın ekranından bir film oluşturun.

Ekran görüntüsü almanın ne kadar kolay olduğunu hepimiz biliriz. Bu iş için bazen [Print Scrn] tuşunu kullanıp görüntüyü favori yazılımımıza aktarırız ya da bu amaçla tasarlanmış özel bir yazılım kullanırız; ikisinin de amacı aynıdır: Başkalarına, ne yapılması gerektiğini göstermek.

Eğer bir resim bin sözcüğe bedelse, o zaman bir video en az on bin sözcük ediyor olmalı. Örneğin bizler de CHIP'te bazı görevleri nasıl yerine getireceklerini göstermek için siz okurlara bolca ekran görüntüsü sunuyoruz. Ancak kimi zaman, sabit görüntüler yerine, ekranda olup biteni aynen kaydeden video görüntüleri daha açıklayıcı olabilir.

Screencast'leri ekran görüntülerinin hareketli hali olarak düşünebilirsiniz, zira monitörde gördüğünüz her şey kaydedilerek bir filme dönüştürülür. Screencast'lere ses de eklenebilir. Bu, yapılan eylemleri anlatan sizin sesiniz olabileceği gibi, arka plan müziği de olabilir. Seslendirme için, sesinizi kaydedecek bir mikrofon gerekse de, standart bir medya oynatıcıyla arka planda müzik de çalabilirsiniz.

Bu atölyemizde screencast kaydını göreceğiz.

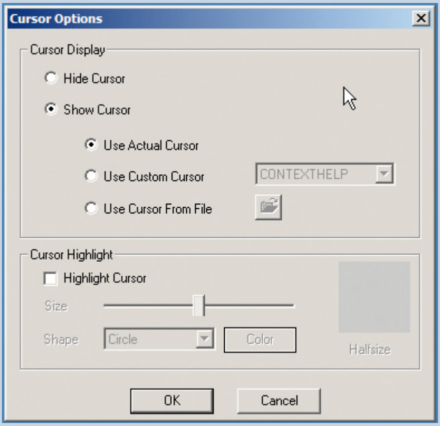

CamStudio'nun ana penceresi çok kullanışlı: Sadece altı düğme var.

Bunun için de resmi sitesi olan **http://camstudio.org** adresinden indirebileceğiniz ücretsiz "CamStudio" aracından faydalanacağız. Piyasada bu amaca yönelik sayısız yazılım olsa da, GPL lisansıyla yayımlanan bu açık kaynak kodlu yazılım hem ücretsiz hem de harika özelliklere sahip. Ekran görüntüsünü dijital olarak kaydedip üzerine ses eklemenin yanı sıra, yüksek kaliteli ekran görüntülerini kenarlarında kırıklık olmadan eklemenize de olanak tanıyor. Varsayılan siyah beyaz fare imleçleri yerine istediğiniz özelleştirilmiş imleci de kullanabilirsiniz. Resim içinde resim etkisi yaratmak için özel bir videolu anlatım kipine de sahip.

Ekranın hangi bölümünün kaydedileceğini belirleyebiliyorsunuz. Bu isterseniz tam ekran olabilir, isterseniz de ekranın küçük bir bölümü.

Kaydedilen filmin kalite ayarlarını değiştirmek çok kolay. Küçük videolar e-postalar için uygunken, yüksek kaliteliler kalabalık karşısında sunum yapmak ya da optik disklere kaydetmek için ideal. CamStudio başka video kodeklerinin yanı sıra kendi kayıpsız sıkıştırma kodekine de sahip. Uygulama, filmleri AVI ve SWF biçimlerinde kaydedebiliyor. Bu ikincisi, özellikle de web sitenizde ya da Blog'unuzda

Fare imlecini kendi yaptığınız CUR veya ICO dosyalarıyla değiştirip renklendirebilirsiniz.

Flash videolar yayınlamak istediğinizde faydalı.

1. Adım: Kurulum

CamStudio'yu ve ilgili video kodek dosyasını **http://camstudio.org** adresinden indirerek kurun. Masaüstünüzde, çift tıklayıp çalıştırabileceğiniz bir kısayol dosyası ve simge oluşturulacak. CamStudio çok yalın bir arabirime sahip ve bu, ana araç çubuğuna da yansımış. Programın kayıt ve oynatma dahil toplam altı düğmesi var. Bunlarla normal, kompakt ve düğme görünümüyle AVI ya da SWF kayıt seçeneğini etkinleştiriyorsunuz.

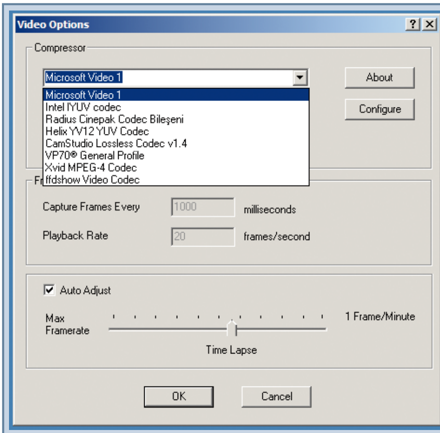
2. Adım: Ekranın kaydedilecek bölümü

Öncelikle, ekrandaki tüm hareketleri kaydeden bir film oluşturalım. Başlangıç noktamız kaydedilecek alanı belirlemek. CamStudio penceresinden "Region / Fixed Region"u seçin. "Fixed Region" iletişim kutusundan "Drag Corners to Pan" kutucuğunu işaretleyin. Ardından "Select"e basın ve ekranın sol üstünden sağ altına kadar (görev çubuğunu işe katmadan) işaretleyin. Böylece, screencast arka planda çalıştırdığınız ya da sisteminizde kurulu programları başkalarına göstermeden, sadece masaüstü görüntüsünü kaydedecek.

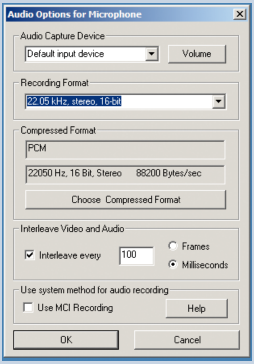
3. Adım: İmleç seçenekleri

CamStudio'nun beraberinde bir dizi dahili imleç seçeneği geliyor. Normal imleç biraz yavan kaldığı için, siz oluşturacağınız filmde daha farklı bir şey kullanabilirsiniz. "Options / Cursor Options"u seçin. "Cursor Options" penceresinde "Use Custom Cursor" seçeneğini işaretleyin ve listeden bir imleç (örneğin PENCIL2) seçin. Eğer kendiniz bir imleç oluşturduysanız bunu "Use Cursor From File" düğmesine basıp araştırarak seçin. Ardından CUR (imleç dosyası) ya da ICO (simge dosyası) dosyasının konumunu açın, dosyayı seçip "Open"a tıklayın. İmlecin parlamasını isteyen kullanıcılar ise buradan belirli bir şekil, boyut ve renk seçebilirler. "Cursor Options" penceresinden "OK" düğmesine basarak çıkın.

4. Adım: Kodek yapılandırması

Film kaydı sırasında kullanılan sıkıştırma biçimi, en önemli parametre.

Görsellere eşlik edecek sesi mikrofondan kaydedebilirsiniz.

Kayıt sırasında kullanılan kodek üzerinde oynamak için "Options / Video Options" kısmına gidin. Varsayılan sıkıştırıcı "Microsoft Video 1" Windows Media Player'da iyi oynayan filmler oluştursa da, aynısını örneğin VLC için söyleyemeyiz. O yüzden daha yaygın bir sıkıştırıcıyı, örneğin "ffdshow" kodekini seçebilirsiniz. Ama karşı tarafın oluşturduğunuz videoyu Windows Media Player'la izleyeceğinden eminseniz varsayılan seçeneklerle devam edebilirsiniz. "CamStudio Lossless Codec v1.0" da bir alternatif. Değişiklikleri onaylamadan önce "AutoAdjust" özelliğinin seçili olduğundan emin olun.

5. Adım: Ses kaydı

Çoğu zaman filme bir sesli anlatım gerektiğinden, mikrofonunuzu bilgisayarınızın mikrofon girişine bağlayın. CamStudio penceresinden "Options / Record audio from microphone"u seçin. Ses kayıt seçenekleri üzerinde oynamak için "Options / Audio Option / Audio Options for Microphone" menüsünü açın. "Volume" düğmesine basarak ses düzeyini ayarlayın ve çıkmadan önce değişiklikleri kaydetmeyi unutmayın.

Artık kayıt düğmesine basıp işe koyulabilirsiniz. Bundan sonrası yaratıcılığınıza kalmış.

CHIP Bonus: Google hakkında bilinmeyen 30 ipucu

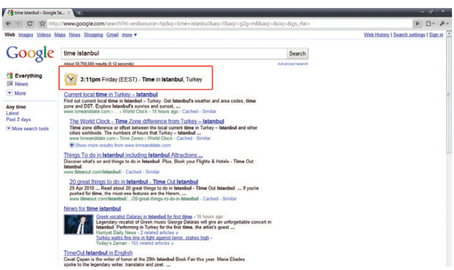

Google arama motoru, aslında düşündüğünüzden çok daha fazlasını yapabilecek güçte. Ve doğru hileleri kullandığınız takdirde aramalarınızı sadece hızlandırmakla kalmaz, aynı zamanda daha iyi sonuçlara ulaşabilirsiniz. Sizin için hazırladığımız ipuçları ile Google'ı en etkin şekilde kullanmanız mümkün!

Google'a gizlenmiş 30 ipucu

Google'da dünya saatleri

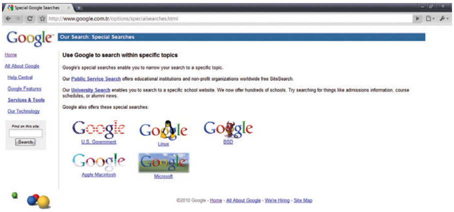
Google, muhteşem uygulamaları ile kullanıcılara onlarca imkan sunuyor. Fakat kimi zaman belli şeyler için ek bir uygulamaya gerek olmayabiliyor.

Örneğin dünya saatlerinde olduğu gibi. Bu özellik yalnızca Google English ile çalışıyor. Yapmanız gereken ise time yazıp ardından dilediğiniz şehrin adını yazmak.

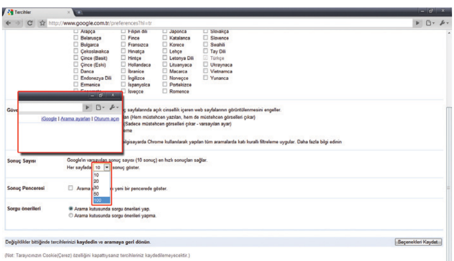
Özelleştirilmiş arama motorları

Google arama motoru şüphesiz çok iyi sonuç-

lar veriyor. Fakat kimi zaman belirli konularda yaptığınız aramaların sonuçlarını daraltmak ve daha kesin sonuçları görmek isteyebilirsiniz. Örneğin Windows ile ilgili programları araştırırken böyle bir sisteme ihtiyaç duymak mümkün. Ve Google'da bu tür özel arama motorları da bulunuyor.

Bu tür özel arama motorlarının tamamına **http://www.google.com/options/specialsearches.html** adresinden ulaşabilirsiniz.

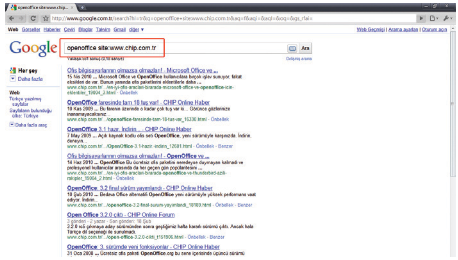

Her sayfada daha fazla sonuç

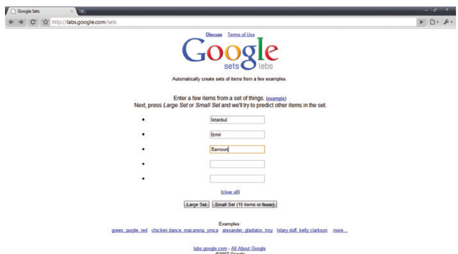
Google aramalarında her sayfada standart olarak 10 sonuç gösteriliyor. Bu sayıyı 100'e çıkarmak mümkün. Yapmanız gereken ise Google anasayfasında sağ üst köşedeki „Arama Ayarları"nı tıklamak ve „Sonuç Sayısı" kısımdan miktarı arttırmak.

Websitelere yönelik hedeflenmiş aramalar

Günümüzde birçok websitesi ya dahili bir arama özelliği sunmuyor, ya da sunsa bile yeterince kullanışlı olmuyor. İşte Google bu noktada da kullanıcılara yardımcı oluyor: Şayet bir site içerisinde

belirli bir kelimeyi aratacaksanız sorgunuzu şu şekilde oluşturun „sorgu site:www.site.com". Örneğin Chip Online içerisinde OpenOffice ile ilgili konuları görmek isterseniz Google'da yapacağınız arama „openoffice site:www.chip.com.tr" şeklinde olmalıdır.

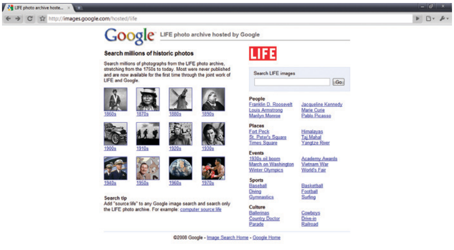

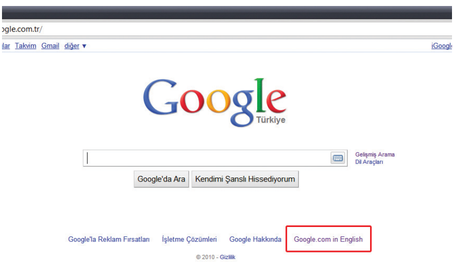
Google Sets ile liste oluşturmak

Diyelim ki belirli kişilerin, markaların veya eşyaların bir listesini oluşturacaksınız fakat elinizde çok az isim var. O halde Google Sets'i denemelisiniz. http://labs.google.com/sets adresine girin ve birkaç kelime yazın. Google benzer özellikteki maddeleri listeleyecektir.

LIFE dergisi fotoğraf arşivi

LIFE dergisinin 2000 yılında kapılarını kapatmasının ardından Google, derginin tüm fotoğraf arşivini satın aldı. Tüm bu resimler images.google.com/hosted/life adresinden kullanıcılara ücretsiz olarak sunuluyor.

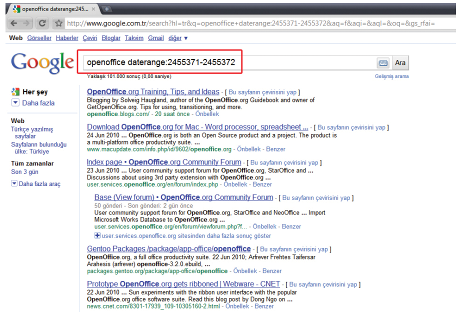

Orijinal dilinde Google.com

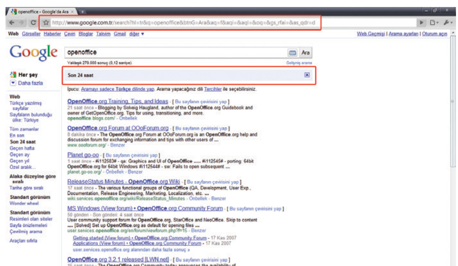
Google.com adresine girdiğinizde Google sizi otomatik olarak Türkçe anasayfaya yönlendiriyor. Şayet İngilizce bir bilgi arayacaksanız bu noktada işiniz biraz zorlaşacaktır. Fakat Google'ı orijinal diline çevirmek oldukça kolay. Tarayıcınızdan Google'a google.com/ncr adresinden girebilirsiniz. NCR, „No Country Redirection" anlamına geliyor ve yerel sayfaya yönlendirmeyi engelliyor. Alternatif olarak Google anasayfasında alt kısımda bulunan „Google.com in English" bağlantısından da İngilizce sayfaya ulaşabilirsiniz.

En yeni indekslenmiş sayfalar

Bazen Google'ın en son indekslediği yeni sayfalara ihtiyaç duyabilirsiniz. Fakat bu özelliği kullanırken ihtiyacınız olan "daterange" komutu biraz karmaşık. Şöyle ki, daterange komutu Jülyen takvimini esas alıyor. Ayrıca internette miladi takvimi Jülyen takvimine çeviren birçok site ve program bulunuyor. Komutun örnek kullanımı

ise şu şekide. "Anahtar kelime daterange:Jülyen tarih aralığı" (OpenOffice hakkında son bir günde indekslenen sayfalara ulaşmak için) "openoffice daterange:2455371-2455372"

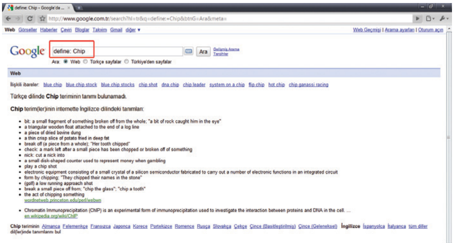

Güncellenmiş sayfaları bulmak

Şayet sadece güncellenmiş sayfalara bakıyorsanız Google bu noktada da imdadınıza yetişiyor. İlk olarak normal bir arama yapın. Ardından belirttiğimiz parametrelerden herhangi birini üstteki URL satırına ekleyerek aramanızı tekrar yapın. "&as_qdr=d" son bir gün içinde, "&as_qdr=h" son bir saat içerisinde, "&as_qdr=w" son bir hafta içerisinde ve "&as_qdr=m" ise son bir ay içerisinde güncellenen sayfaları gösterir.

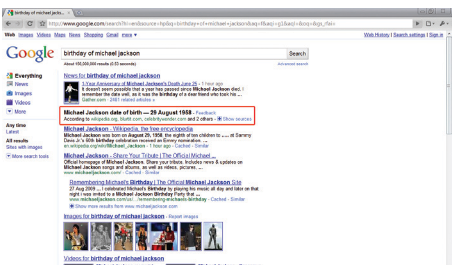
Örneğin "openoffice" kelimesini Google'da arattırdığınızda adres satırı http://www.google.com.tr/search?hl=tr&q=openoffice&btnG=Ara&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai= şeklinde olacaktır. Son bir gün içerisinde güncellenmiş sayfaları görmek için ise URL'nin sonuna "&as_

qdr=d" ekleyerek http://www.google.com.tr/search?hl=tr&q=openoffice&btnG=Ara&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=&as_qdr=d adresiyle arama yapılır.

Sözlük olarak Google

Dilerseniz Google, "define" komutu ile ilgili aramanız hakkında açıklamalar da yapabilir. Tek yapmanız gereken ise arama kutusuna "define: aranacak kelime" yazmak.

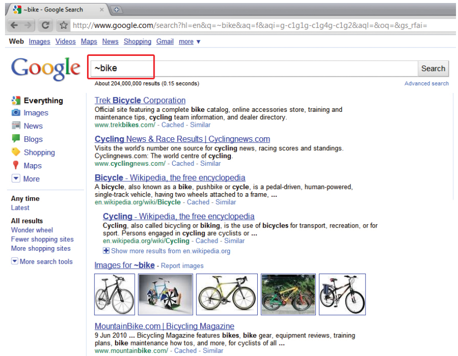

Kaynağından bilgiler

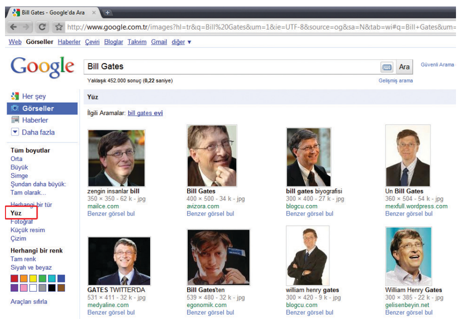
Yalnızca açıklamalar değil, Google arama motorunda ünlülerin doğum günü, şehirlerin nüfusu gibi bilgilere de ulaşabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken herhangi bir bilgiyi Google veritabanına uygun şekilde formüle etmek.

Eş anlamlıları bulmak

Arama yaparken eş anlamlı sonuçları da görmek mümkün. Yapmanız gereken ise sorgunuzun baş kısmına yaklaşık işareti (~) eklemek. Örneğin:

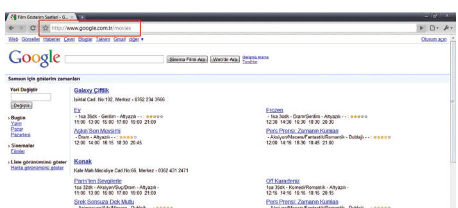
"~bisiklet"

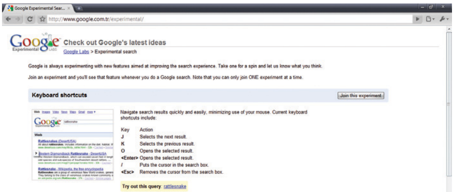
Portre resimleri bulmak

Google resim arama için gerçekten tam anlamıyla şık bir özellik demek mümkün. Arama parametreleri de oldukça pratik. Sonuçları tek tıklamayla filtreleyebilir, bu sayede örneğin ünlü bir kişinin sadece portre resimlerine ulaşabilirsiniz.

Google'da sinema programları

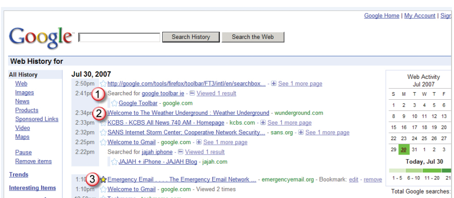

Sinemaseverler için de Google'ın özel bir sayfası bulunuyor. http://www.google.com.tr/movies adresine girdiğinizde Google, bulunduğunuz bölgeyi otomatik olarak algılıyor ve şehrinizdeki sinema programlarını gösteriyor.

Google'dan yenilikler

Google, arama hizmetlerini daha da iyileştirmek için her gün onlarca yenilik yapıyor. Şayet Google anasayfasını kullanırken bu yenilikleri farkedemiyorsanız http://www.google.com.tr/experimental/ adresinden en son gelişmelere ulaşabilirsiniz.

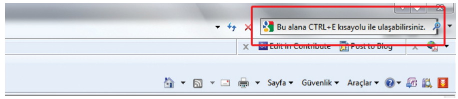

Google web geçmişi

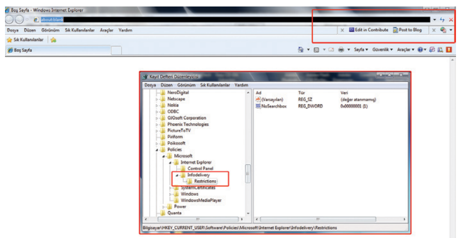
Google, mümkün olan her yerden veri toplamasıyla bilinir. Web Geçmişi ise bu toplanan veriye bir nebze olsa da göz atmanızı sağlar. Ayrıca ziyaret edilen siteleri ve arama geçmişini zaman etiketiyle birlikte kayıtlı tutar. http://www.google.com/history adresinden geçmişe ulaşabilirsiniz. Bu servisi kullanabilmeniz için bir Google hesabına sahip olmak ve servisi önceden aktif hale getirmeniz gereklidir.

Arama çubuğuna hızlı erişim

Günümüzde neredeyse her tarayıcıda entegre

bir arama çubuğu bulunuyor. Aslında tarayıcıların tümünde aynı zamanda bu arama çubuğuna hızlı erişim için bir tuş kombinasyonu bulunuyor. Bu kısayol ile aramalarınızı hızlandırmanız mümkün. Firefox kullanıcıları "CTRL+K", Internet Explorer kullanıcıları "CTRL+E", Chrome kullanıcıları ise "CTRL+L" ile arama çubuğuna çabuk erişim sağlayabilirler.

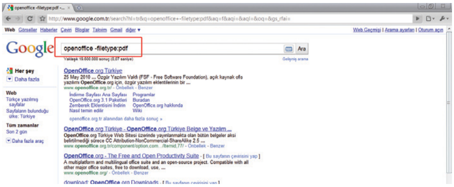
Explorer'da tek arama çubuğu

Şayet Internet Explorer kullanıyorsanız, Google Toolbar'ı yüklediğiniz takdirde Explorer içerisinde iki farklı arama çubuğunuz olacaktır. Fakat alandan tasarruf etmek isterseniz aşağıdaki işlemleri uygulayın.

1. "Başlat-çalıştır"a REGEDIT yazarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın.
2. "HKEY_CURRENT_USER\SOFTWARE \ POLICIES\MICROSOFT" dosyasına ulaşın.
3. Bu dosya altında "Düzen-Yeni-Anahtar" menüsünü takip ederek iç içe üç anahtar oluşturun. İlkini "Internet Explorer", bu dosya altındakini "Infodelivery" ve en iç dosyayı da "Restrictions" olarak adlandırın.
4. En son oluşturduğunuz anahtar içerisinde "32 Bit DWORD Değeri" oluşturun. Değer adını "NoSearchbox" değeri ise "1" olarak verin.

Internet Explorer içerisindeki arama alanı kay-

bolacak, ve adres satırı daralacaktır. Bazı sistemlerde Internet Explorer anahtarı önceden yaratılmış olabilir. Sadece diğer iki anahtarı oluşturarak işlemi yapabilirsiniz.

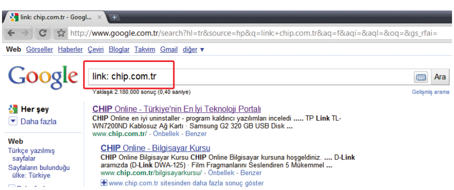
PDF'leri aramalardan çıkarmak

Bazen PDF'leri arama arama sonuçlarından çıkarmak işinize yarayabilir. Bunun için anahtar kelimenize "-filetype:pdf" eklemeniz yeterlidir. Örnek: "openoffice –filetype:pdf"

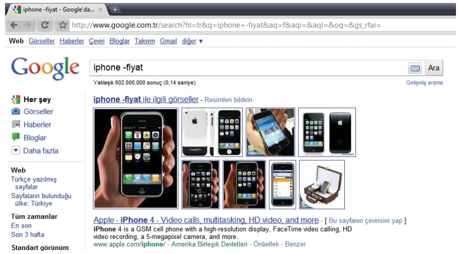
Bloglarda arama yapmak

Blogların internet üzerindeki önemi her geçen gün artmaya devam ederken Google'da es geçmiyor. Anasayfada bulunan "Bloglar" bağlantısından veya doğrudan http://blogsearch.google.com.tr/ adresinden bloglarda arama yapabilirsiniz.

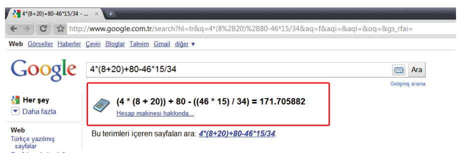
Sayfaya bağlantılar

Bağlantı aramaları özellikle website yöneticileri için oldukça işe yarar bir özellik olarak karşımıza çıkıyor. Arama satırında "link: web site adı" ile arama yaptığınızda Google, belirttiğiniz sayfaya bağlantı veren adresleri listeleyecektir.

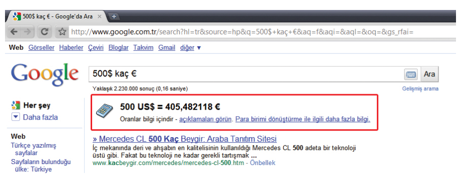
Aramalarda istemediğiniz kelimeler

Diyelim ki bir ürün arıyorsunuz fakat teknik detaylarını görmek istemiyorsunuz. Tire (-) işaretini kullanarak arama sonuçlarından istediğiniz kelimeleri çıkarabilirsiniz.

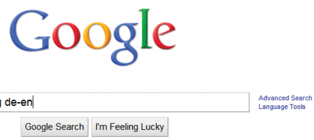
Hesap makinesi olarak Google

Google varken hesap makinasına da ihtiyacınız yok. Yapmanız gereken ise arama alanına işlemi yazmak ve aramayı başlatmak.

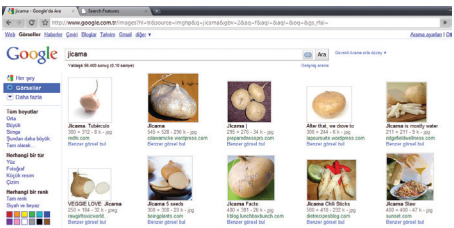
Converter ile birim dönüştürme

Birimleri dönüştürmek Google için problem değil. Özellikle para birimlerinin dönüştürülmesi konusunda oldukça başarılı. Çünkü kur oranları anlık olarak takip ediliyor.

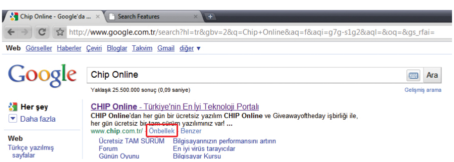
Arama motorundan çeviri

Google, çeviri üzerine birçok hizmet sunmasına rağmen doğrudan arama motoru üzerinden de bu işi yapabiliyor. Yapmanız gereken ise kelimenin ardından örneğin İngilizce Almanca çeviri için "en-de" ekini girmek.

Yabancı kelimeleri aramak

Bilmediğiniz bir kelimeyi tabiki Google'da aratabilirsiniz. Fakat bazen bir fotoğraf onlarca kelimenin yerine geçebilir. Bu nedenle bu tür kelimeleri öncelikle Google Görseller üzerinden aratın. Sonuçlar gerçekten şaşırtıcı.

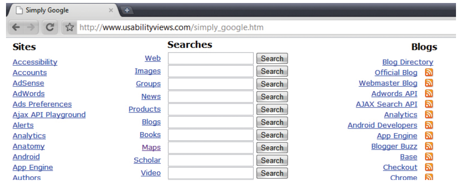

Ulaşılmayan siteler için önbellek

Şirket yöneticiniz bazı siteleri erişime kapatırsa hemen üzülmeyin. Google'ın önbelleği sayesinde tüm siteler orjinalinden farksız şekilde Google'da tutuluyor.

Google, Google ve bir kez daha Google

Google'ın internet üzerinde birçok şirketten fazla hizmeti bulunuyor. Bu onlarca hizmet arasında yolunuzu kaybederseniz tavsiyemiz http://www.usabilityviews.com/simply_google.htm adresinden Simply Google sayfasına göz atmanızdan yana. Bu site tüm Google aramalarını, Mail ve Wave gibi hizmetlerini bir arada tutuyor ve hatta Google bloglarını listeliyor.

Google H4x0r versiyonu

Google'ın farklı dillerde hizmet vermesi oldukça iyi. Fakat bazen çok farklı dillerle kullanıcıları şaşırtabiliyorlar. Örneğin Star Trek hayranları Klingon dilindeki arama motoruna http://www.google.com/webhp?hl=xx-klingon adresinden, hackerlar ise H4x0r dilindeki özel sayfaya http://www.google.com/webhp?hl=xx-hacker adresinden ulaşabilirler.

Google araçları ve hizmetleri

Google'ın kullanıcılara sağladığı hizmetler aslında aramanın çok daha ötesinde. Google, "Chrome" ile tarayıcı yarışına katılırken, "Earth" ile de kullanıcılara bilgisayarlarından dünyayı keşfetme imkanı sağlıyor. Ayrıca "Docs" ile Microsoft'a rakip olmaya aday.